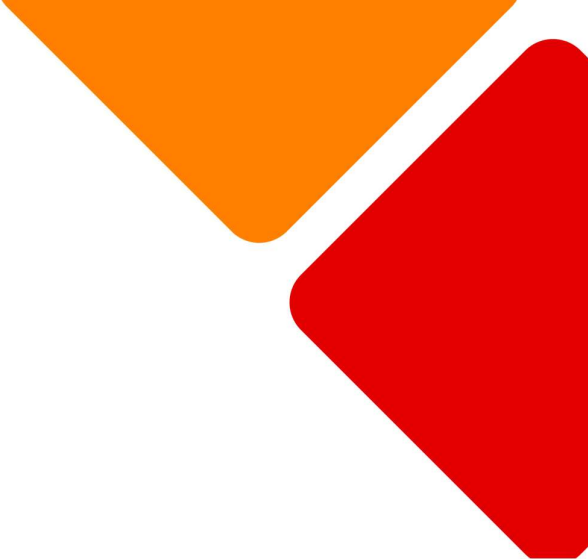

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistyminen Kainuussa

Loppuraportti 10.4.2025

Sari Rannanpää ja Benjamin Heikkinen

NORDEVAL

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	2
1.1. Selvityksen tavoite.....	2
1.2. Selvityksen toteutus	3
2. Kirjallisuuskatsaus	4
3. Kansainväliset opiskelijat Kainuussa.....	7
4. Miksi KAMK?.....	10
5. Uraohjaus ja yrittäjyysopinnot	14
6. Jäädäkö vai eikö?	17
7. Päätelemät ja suositukses	23
8. Lähteet	27
9. Liitteet.....	30

1. JOHDANTO

Kainuussa asui vuoden 2023 lopussa yhteensä 70 164 asukasta, mikä on 18,1 % vähemmän kuin vuonna 2000. Siinä missä Kainuun kaupunkialueilla väestö on vähentynyt vain 5,1%, harvaan asutuilla maaseutualueilla väestöä on 35,6 % vähemmän kuin vuosituhannen alussa.¹ Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kainuun väkiluku tulee vähenemään entisestään: ennusteen mukaan vuonna 2045 Kainuussa olisi vain 61 219 asukasta.² Kainuu kärsii erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten poismuutosta koulutuksen tai työn perässä, mikä heijastuu myös työikäisen väestön vähenemiseen ja maakunnan alhaiseen syntyvyyteen.³

Osaavan työvoiman riittävyys on tunnistettu Kainuun tilanne- ja kehityskuvassa⁴ yhdeksi Kainuun kehityksen ja elinvoiman kannalta keskeisimmäksi kehittämishaasteeksi, johon vaikuttavat erityisesti Kainuun väestökehitys, eläköityminen ja työikäisten poismuutto, sekä aluetalouden ja yritysten kasvu. Kainuussa onkin tunnistettu, että osaavan työvoiman riittävyyden turvaamiseen tarvitaan sekä työntekijöiden ja opiskelijoiden rekrytoinnin tehostamista, työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa, yritysten omistajanvaihdosten kehittämistä, että koulutustarjonnan monipuolistamista.⁵ Vaikka ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä Kainuussa on kasvanut huomattavasti viime vuosina, Kajaanin ammattikorkeakoulun kouluttamat ulkomaiset opiskelijat eivät kuitenkaan pääsääntöisesti työllisty Kainuuseen.

1.1. Selvityksen tavoite

Työssä selvitettiin kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen haasteista Kainuussa. Työn tarkoituksena oli tunnistaa kansainvälisten opiskelijoiden työllistymiseen vaikuttavat tekijät ja niiden perusteella laatia konkreettisia ehdotuksia siitä, miten alueen eri toimijat omien rooliensa ja resurssiensa puitteissa voivat parantaa kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia, auttaa kohtaamaan työnantajien tarpeita ja samalla hyödyntää kansainvälisten opiskelijoiden osaamista ja potentiaalia. Selvityksen tulosten kautta kainuulaiset työnantajat, Kajaanin kaupunki, viranomaiset ja Kajaanin ammattikorkeakoulu voivat suunnitella ja kehittää toimintaansa, jotta yhä useampi valmistunut kansainvälistäustainen aloittaisi työuransa Kainuussa valmistuttuaan.

Selvitykselle annettu tutkimuskysymys on:

Mitkä tekijät vaikuttavat Kajaanin ammattikorkeakoulun kansainvälistäustaisten opiskelijoiden työllistymiseen Kainuuseen?

¹ Tilastokeskus, väestörakenne

² Tilastokeskus, väestöennuste. Väestö 31.12. (ennuste 2024)

³ MDI, "Alueellistamisen strategian valmistelun tietopohja - Itä-Suomen alue", 9.

⁴ "Kainuun tilanne- ja kehityskuva".

⁵ "Kainuun osaavan työvoiman riittävyyden turvaamisen sopimuksellisen yhteistyön toteutussuunnitelma".

1.2. Selvityksen toteutus

Selvitys toteutettiin osana Osaajia Kainuuseen – koordinaatioranketta (OKKO) ja Tulevaisuuden yrittäjiä Kainuusta 2024–2027-hanketta. OKKO-hanke on Kajaanin Ammattikorkeakoulun koordinoima ja siinä tarkastellaan kansainvälisten opiskelijoiden alueelle työllistymisen haasteita sekä osaavan työvoiman riittävyyden turvaamisen toteutussuunnitelman edistämistä Kainuussa. OKKO-hanke syntyi tarpeesta vahvistaa osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvää yhteistyötä ja sen koordinoitua Kainuussa. Tulevaisuuden yrittäjiä Kainuusta –hanke on ryhmähanke, jossa Kajaanin Ammattikorkeakoulu yhdessä Kajaanin koulutusliikelaitoksen ja Kainuun Yrittäjien kanssa keskittyvät tukemaan alueen opiskelijoita ja heidän potentiaaliaan yrittäjinä. Hankkeen tavoitteena on mm. laajentaa ja monipuolistaa yrittäjyysopintojen tarjontaa Kainuun alueen oppilaitoksissa sekä edistää Kainuun alueen opiskelijoiden kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan.

Selvitys toteutettiin aikavälillä marraskuu 2024 – maaliskuu 2025. Työn toteutti NordEval Oy (Benjamin Heikkinen ja Sari Rannanpää).

Selvityksen aineisto koostui olemassa olevasta dokumentti- ja tilastoaineistoista, jota täydennettiin arvioinnin omalla aineistonkeruulla eli sähköisillä kyselyillä, asiantuntijahaastatteluilla ja osallistavalla työpajalla.

Sähköisiä kyselyitä toteutettiin kaksi. Kajaanin ammattikorkeakoulun kansainvälisille opiskelijoille suunnattu englanninkielinen kysely oli avoinna 27.1.2025 – 10.3.2025. Kyselyyn vastasi yhteensä 86 kansainvälistä opiskelijaa. Kyselylinkkiä levitettiin KAMK:n opettajien ja sähköpostilistojen kautta. Kainuulaisille yrittäjille suunnattu suomenkielinen kysely oli avoinna 5.2 – 10.3.2025 ja siihen vastasi yhteensä 33 yritystä. Kyselylinkkiä levitettiin verkostoissa ja sosiaalisen median kautta. Koska kyselyt lähetettiin avoimilla linkeillä, vastausprosenttia ei voi laskea.

Puolistrukturoituja teemahaastatteluja toteutettiin yhteensä 13 kappaletta. Näistä KAMKin henkilökuntaa (opettajat sekä ura- ja rekrytointikoordinaattorit) oli 6 ja Kajaanin kaupungin, ELY-keskuksen ja Kainuun liiton asiantuntijoita 7.

13.3.2025 järjestettyyn hybridityöpajaan, joka järjestettiin Kainuun Osaavan työvoiman koordinaatioranketta yhteydessä, osallistui yhteensä 14 henkilöä. Työpajassa käytiin läpi selvityksen löydöksiä ja ideoitiin kehittämissuosituksia.

2. Kirjallisuuskatsaus

Maahanmuuttajien ja ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistymistä on tarkasteltu tutkimuskirjallisuudessa useasta eri näkökulmasta Suomessa ja ulkomailla. Tässä kirjallisuuskatsauksessa, samoin kuten koko raportissa, tarkastellaan ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistymistä laajemmasta näkökulmasta, johon kuuluu Suomeen muuttaminen, kiinnostus jäädä Suomeen sekä Suomeen työllistyminen.

Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden opiskelumaan valinnassa korostuvat työntö- ja vetovoimatekijät, jotka on tutkimuskirjallisuudessa jaoteltu 1) koulutuksellisiin 2) sosiaalisiin, kulttuurisiin ja poliittisiin sekä 3) taloudellisiin tekijöihin.⁶ Koulutuksellisiin tekijöihin lukeutuvat opetuksen ja tutkimuksen laatu, opiskelujärjestelyt sekä uramahdollisuudet. Sosiaalisissa, kulttuurillisissa ja poliittisissa tekijöissä korostuvat opiskelukaupungin mahdollisuudet, sosiaalinen elämä sekä kohdemaan houkuttelevuus, kun taas taloudelliset tekijät liittyvät opiskeluaikaisiin kustannuksiin (asuminen ja eläminen). Suomen vetovoimatekijänä on pidetty erityisesti koulutuksellisia tekijöitä.⁷

Korkeakouluopiskelijoiden paikkavalinta tapahtuu kaksi kertaa muutaman vuoden sisään, nimittäin ensimmäisen kerran opiskelupaikan valinnassa ja toisen kerran valmistumisen jälkeisen työpaikan lokaation valinnassa.⁸ Lisäksi paikkavalintaa saattaa tapahtua opintojen aikana jos opintoja voi suorittaa etänä. Tuoreen kansainvälisille korkeakouluopiskelijoille suunnatussa kyselytutkimuksen mukaan Euroopan maista kotoisin olevat korkeakouluopiskelijat pitivät Suomessa pysymistä epätodennäköisempinä kuin Afrikan ja Aasian maiden kansalaiset. Saman tutkimuksen mukaan Suomen pitovoimatekijöitä kansainvälisten opiskelijoiden mielestä ovat turvallisuus, kansainvälinen ilmapiiri, suomalaisen yhteiskunnan toimivuus ja työllisyys. Sen sijaan Suomen työntövoimatekijöitä ovat vaikeudet saada opiskelulupa tai kansalaisuus, työllisyys sekä sää ja ympäristöolot.⁹ Mathies ja Karhunen tutkivat Suomessa 1999–2011 opiskelleiden ulkomaisten AMK-opiskelijoiden pysymistä Suomessa. Perhesuhteet (avioliitto suomalaisen kanssa, lapset ja muut perhesuhteet Suomessa) sekä työllistyminen nostivat todennäköisyyttä Suomeen asettumiseen. Työllistyminen, erityisesti asiantuntijatyöhön, nosti opiskelijoiden motivaatiota pysyä Suomessa.¹⁰ Perhesuhteiden merkitys on tunnistettu myös Kainuussa, jossa erityisesti perheelliset opiskelijat ovat kiinnostuneita jäämään alueelle. Haasteena on kuitenkin toimeentulon turvaaminen ensimmäisten opintovuosien aikana sekä puolison työllistyminen Kainuuseen.¹¹

Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksiin vaikuttavat useat tekijät. Näitä ovat mm. elinkeinorakenteen ja koulutettujen osaajien kohtaanto-ongelma,¹² opiskelijan suomen

⁶ Perez-Encinas, Rodriguez-Pomeda, ja De Wit, "Factors Influencing Student Mobility".

⁷ Juusola ym., "Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat suomalaisissa korkeakouluissa. Miksi Suomeen on päädytty ja kiinnostaako työskentely Suomessa opintojen jälkeen? Eurostudent VII -tutkimuksen artikkelisarja".

⁸ Corcoran ja Faggian, *Graduate Migration and Regional Development*.

⁹ Lauronen, "Millä hinnalla? Kansainväliset korkeakouluopiskelijat Suomessa".

¹⁰ Mathies ja Karhunen, "Do They Stay or Go?"

¹¹ Kovalainen, "Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmää".

¹² Corcoran ja Faggian, *Graduate Migration and Regional Development*.

kielen taito, ammatillinen osaaminen, työnhakutaidot¹³ ja työllistymisen kannalta tärkeät verkostot¹⁴ sekä paikallisten työnantajien kielitaito ja valmius ulkomaalaisen osaajan rekrytointiin.¹⁵

Kitagawa et al. tunnistavat, että kohtaanto-ongelma opiskelijoiden tutkintojen ja taitojen sekä työmarkkinoiden välillä saattaa johtaa siihen, että valmistuneet osaajat työllistyvät koulutustaan vastaamattomiin työpaikkoihin tai he muuttavat kaupunkeihin, mikä aiheuttaa aivovuotoa alueilla.¹⁶ Vastavalmistuneiden jääminen alueelle hyödyttää alueen osaamispääomaa joko työllistymällä alueen yrityksiin tai perustamalla oman yrityksen. Yrittäjyys voi olla houkutteleva vaihtoehto vastavalmistuneille, jos paikalliset työllistymismahdollisuudet ovat rajalliset.¹⁷ Työllistymisessä haasteena on löytää koulutusta vastaavaa työtä valmistumisen jälkeen.¹⁸ On huomionarvoista, että KAMKin opiskelijoiden osalta aivovuoto muualle Suomeen tapahtuu pääsääntöisesti ennen valmistumista, sillä kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijat muuttavat töiden perässä pois Kajaanista ja suorittavat opintonsa etänä.¹⁹

Tilastojen mukaan Suomessa ammattikorkeakoulututkinon suorittaneista ulkomaalaisista opiskelijoista 57 % työllistyy Suomeen, mutta vain puolet omaa tutkintoaan vastaaviin tehtäviin. Työllistyminen vaihtelee runsaasti aloittain. Paras työllistymisaste on ammattikorkeakoulujen terveys- ja hyvinvointialoilta (71 %) ja ICT-alalta (63 %) valmistuneilla.²⁰ Työllistymisessä on myös eroja opiskelijoiden lähtömaanosan perusteella, nimittäin 78 % Afrikasta tulleista ammattikorkeakoulututkinon suorittaneista oli työllistynyt Suomeen vuonna 2022, mutta harvemmin korkeakoulututkintoa vaativiin asiantuntija- ja erityisasiantuntijan tehtäviin.²¹ Suomalaisten työmarkkinoiden yhdeksi suurimmaksi riskiksi kansainvälisten osaajien näkökulmasta on tunnistettu niin kutsuttu deskilling-prosessi eli korkeasti koulutetun ja osaavan työvoiman ajautuminen suorittavan tason tehtäviin.²²

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen haasteisiin on ehdotettu tutkimuskirjallisuudessa erilaisia keinoja. Osa keinoista liittyy kansainvälisten opiskelijoiden taitojen kehittämiseen (erityisesti suomen kielen taito ja työnhakutaidot²³) sekä parempaan elinkeinoelämän tuntemiseen ja verkostoihin. Osalla keinoista puolestaan pyritään helpottamaan opiskelijan ja hänen mahdollisen perheensä maahanmuuttoon liittyviä haasteita matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluiden sekä kotoutumista edistävien palveluiden avulla.²⁴ Sosiaalisten tekijöiden merkitys on tärkeä myös tärkeä siinä vaiheessa kun opiskelija päättää, haluaako hän jäädä Kainuuseen tai Suomeen.

¹³ Kovalainen, "Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmää".

¹⁴ Kovalainen.

¹⁵ Lähdesmäki, Suutari, ja Steel, "Maahanmuuttajataustaisten työllistyminen maaseudun pk- yrityksiin".

¹⁶ Kitagawa ym., "Anchoring Talent to Regions".

¹⁷ Poschke, "Who Becomes an Entrepreneur?"

Kyhä, "Koulutetut maahanmuuttajat työmarkkinoilla. Tutkimus korkeakoulututkinon suorittaneiden maahanmuuttajien työllistymisestä ja työurien alusta Suomessa".¹⁸

¹⁹ Kovalainen, "Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmää".

²⁰ Haapamäki ja Piironen, "Ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistyminen".

²¹ Haapamäki ja Piironen.

²² Kovalainen, "Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmää".

²³ Kovalainen.

²⁴ Kukkonen ja Palomäki, "Näkökulmia kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseen".

Kansainvälisten opiskelijoiden parempaan työllistymiseen tarvitaan myös elinkeinoelämän käytäntöjen muutosta. Esimerkiksi yritysten osaamiseen ja motivaatioon palkata kansainvälinen osaaja tulisi kiinnittää huomiota, samoin kuten koulutukseen liittyvien harjoittelupaikkojen saatavuuteen. Rekrytoinneissa tulisi pohtia, kuinka tärkeä suomen kielen taito kyseisen työn suorittamiseen sekä työyhteisössä toimimiseen käytännössä on.

Niin kansainvälisten kuin kotimaisten osaajien työllistymistä koulutusta vastaaviin asiantuntijatehtäviin voidaan edistää myös rakenteellisin keinoin. Erityisesti elinkeinorakenteen tietoinen kehittäminen tietointensiivisempään suuntaan, yritysten digitalisaation tason nostaminen ja tietotalousyritysten perustaminen kasvukeskusten ulkopuolelle²⁵ sekä elinkeinojen kytkeytyminen osaksi innovaatioekosysteemejä²⁶ ovat tärkeitä rakenteellisia muutoksia, joilla voidaan edistää koulutettujen osaajien työllistymistä myös maaseutualueille.

Erilaiset työvoimapolitiittiset toimet, kuten palkkatukiohjelma, työllistämishjelma tai työvoimakokeilut voisivat myös edistää kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä.²⁷ Yrittäjyyteen kannustamisella sekä yrittäjäopinnoilla pyritään myös innostamaan kansainvälisiä opiskelijoita luomaan omannäköistä uraansa. Yrittäjyyden tulisi kuitenkin perustua selkeään suunnitelmaan ja tunnistettuihin mahdollisuuksiin markkinoilla eikä olla pakon sanelema vaihtoehto. Maahanmuuttajien työmarkkinatilannetta tarkastelleessa tutkimuksessa todetaan, että pitempään (yli 8 vuotta) Suomessa asuneet maahanmuuttajat ovat useammin yrittäjiä kuin lyhyemmän ajan (4 vuotta) Suomessa asuneiden. Myös lähtömaalla on vaikutusta yrittäjyyden todennäköisyyteen. Selvityksen mukaan yrittäjyys oli yleisintä länsi-, etelä-, keski- ja itäeurooppalaisilla sekä turkkilaisilla maahanmuuttajilla.²⁸

²⁵ Rannanpää ym., "Monipaikkaisuus, paikkariippumattomuus ja maaseudun tietotalous (MATTI)".

²⁶ Rannanpää ym., "Naisten tietotyö maaseudulla. Vastassa rakenteet ja asenteet".

²⁷ Busk ym., "Maahanmuuttajat työmarkkinoilla – tutkimus eri vuosina Suomeen muuttaneiden työurista".

²⁸ Busk ym.

3. Kansainväliset opiskelijat Kainuussa

Vuodesta 2000 vuoteen 2023 ulkomailla syntyneiden asukkaiden määrä on moninkertaistunut Kainuussa. Siinä missä vuonna 2000 Kainuussa asui vain 595 ulkomaisten kansalaista, vuonna 2023 luku oli 2 774.²⁹ Ulkomaan kansalaisten osuus Kainuun väestöstä onkin kasvanut 0,7 prosentista 4,0 prosenttiin. Eniten ulkomaalaistaustaisia on syntymävaltion mukaan seuraavista maista: Venäjä, Ukraina, Ruotsi, Thaimaa, Sri Lanka, Filippiinit, Syyria, Irak, Viro, Afganistan, Kiina, Somalia ja Kongon demokraattinen tasavalta.³⁰

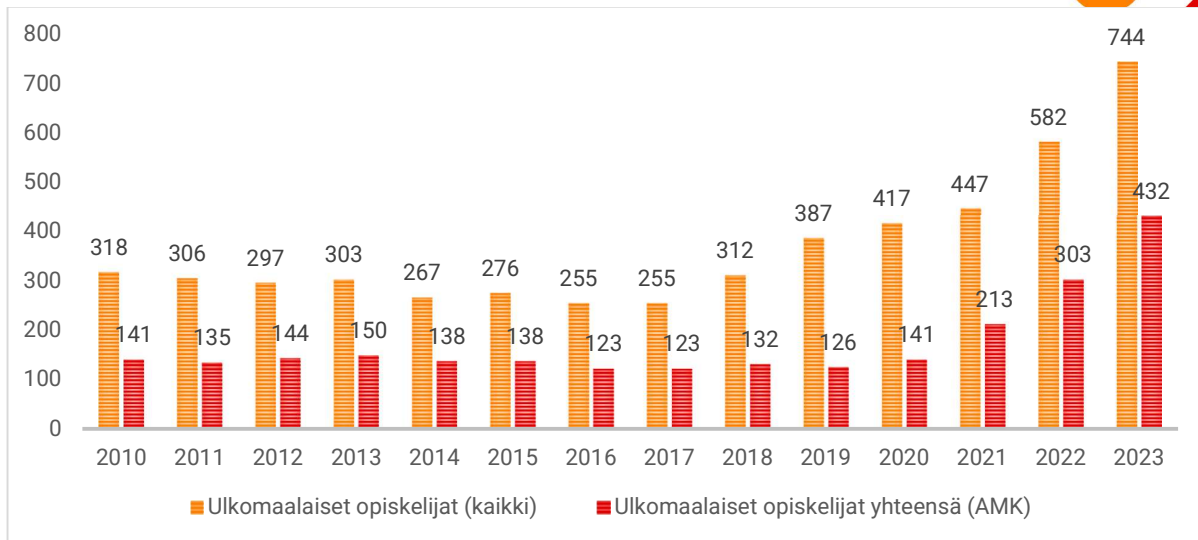
Koko Suomessa oli vuonna 2023 yhteensä 75 936 ulkomaista opiskelijaa, jotka opiskelivat tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Näistä EU-maiden kansalaisia oli vajaat 15 000 (noin 20 %) ja noin 60 000 (noin 80 %) oli EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä yli kaksinkertaistunut kasvanut Kainuussa vuodesta 2010 lähtien. Kainuulaisissa oppilaitoksissa opiskeli tutkintoon johtavassa koulutuksessa yhteensä 744 ulkomaalaista opiskelijaa vuonna 2023. Näistä 432 oli Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Kuten Kuvasta 1 näkyy, Kainuun Ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden määrä pysytteli melko tasaisena (123–150 oppilasta vuodessa) vuosien 2010–2020 välillä, jonka jälkeen kasvua on ollut noin 100 opiskelijaa vuodessa. Kasvu on johtunut erityisesti EU:n ulkopuolelta tulevista opiskelijoista, joiden osuus oli 92 % kaikista Kainuun ulkomaalaisista opiskelijoista ja 90 % Kainuun AMK:n ulkomaalaisista opiskelijoista vuonna 2023.

²⁹ Tilastokeskus, väestörakenne.

³⁰ Tilastokeskus, väestörakenne

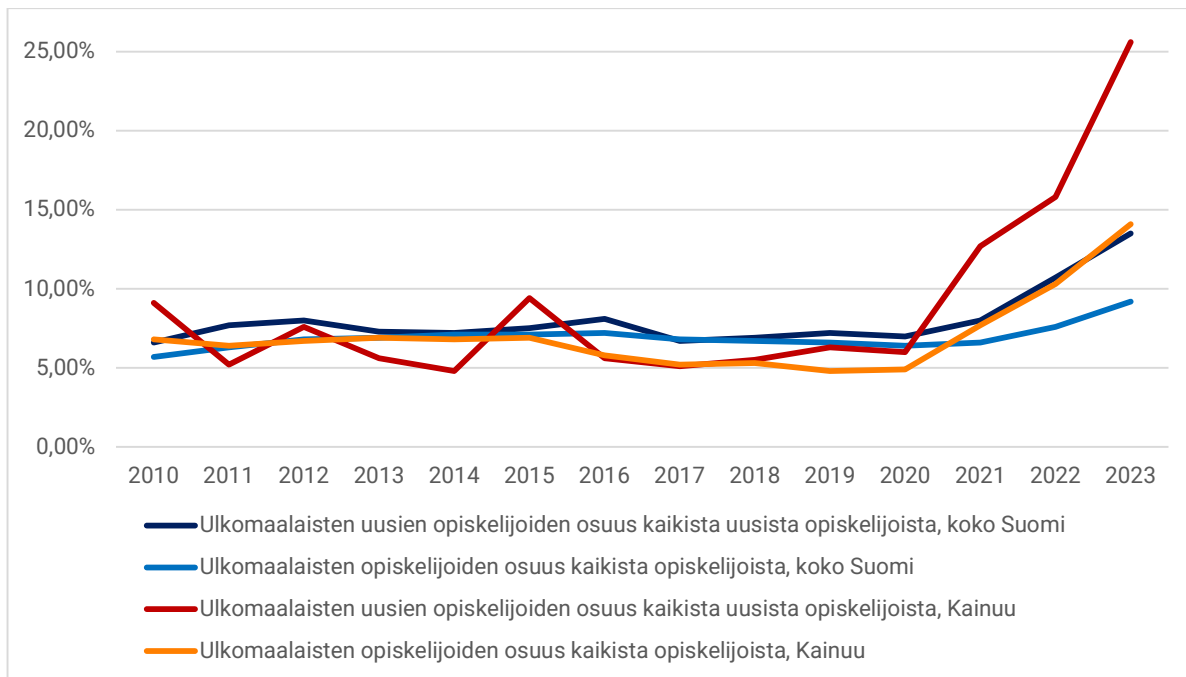
Kuva 1. Ulkomaalaiset opiskelijat Kainuussa (kaikki koulutusasteet ja AMK) 2010–2023

Lähde: Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu [viitattu 1.3.2025]

Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus kaikista AMK-tutkintoon johtavien opintojen opiskelijoista on kasvanut vuodesta 2020 niin Kainuussa kuin koko Suomessa. Kainuussa kasvu on ollut koko Suomen keskiarvoa nopeampaa. Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus kaikista AMK-opiskelijoista vuonna 2023 oli Kainuussa 14,1 % kun se koko maassa oli 9,2 %. Ulkomaalaisten osuus uusista AMK-opiskelijoista oli Kainuussa 25,6 % vuonna 2023, kun se koko Suomessa oli 13,5 %.

Kuva 2. Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus kaikista ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtavien opintojen opiskelijoista ja uusista opiskelijoista koko Suomessa ja Kainuussa 2010–2023

Lähde: Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu [viitattu 1.3.2025]

Kajaanin AMK:n kansainvälisiä englannin kielellä toteutettuja koulutusohjelmia on kaikkiaan kymmenen kappaletta. Kandinaattitason ohjelmista opiskelijoita valmistuu liiketaloudesta, liikunnasta, eSportista ja matkailusta sekä jatkossa myös pelialalta. KAMK:n englanninkielisistä maisteriohjelmista valmistuvat ovat opiskelleet johtamista ja kehittämistä pelialan, liiketalouden, hallinnon ja teknologian näkökulmista.

Tällä hetkellä vain harva kansainvälistäustainen opiskelija työllistyy Kainuuseen valmistuttuaan. Tilastojen perusteella Kainuussa ammattikorkeakoulututkinnon 2017–2019 suorittaneista 42 % asui Uudellamaalla, 15 % Kainuussa, 12 % Pohjois-Savossa ja 8 % Pirkanmaalla kolme vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen.³¹ Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastojen mukaan ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työllisyysaste Kainuussa oli 58,1 % vuonna 2023 kun suomalaistaustaisten ja Suomessa syntyneiden työllisyysaste oli 72,0 %. Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työllisyysaste riippuu myös maassaoloajasta. Erityisen alhainen työllisyysaste (52,8 % vuonna 2022) oli Kainuussa asuvilla ulkomailla syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla, joiden Suomessa oloaika oli 0–4 vuotta, kun taas yli 10 vuotta Suomessa olleiden työllisyysaste oli 66,2 %.³²

Ulkomaalaisten työllisten yleisimmät ammatit Kainuussa vuonna 2022 olivat siivoja ja muu puhdistustyöntekijä (201), konepaja- ja valimotyöntekijä sekä asentaja ja korjaaja (156), palvelutyöntekijä (69), rakennustyöntekijä (43), hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijä (38), myyjä tai kauppias (37) ja kuljetustyöntekijä (25).³³

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen esteitä on tunnistettu monia, kuten työnantajien ja opiskelijoiden kielitaito, Kainuun elinkeinorakenne, harjoittelupaikkojen vähyys sekä opiskelijoiden ja yritysten vähäinen keskinäinen verkostoituminen.³⁴ Kainuussa on tarvetta erityisesti suorittavan työn tekijöille sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja kasvatustalouden ammattien lisäksi taloushallinnon toimistotyöntekijöille,³⁵ joita KAMK ei kuitenkaan kouluta. Elinkeinorakenteeseen liittyviä haasteita on lisäksi se, että Kainuun vähäisten vientiyritysten markkina-alueina on erityisesti Pohjoismaat, Baltian maat, Itä-Eurooppa ja Lähi-Itä, mutta KAMK:n opiskelijoita on vain vähän näiltä alueilta.³⁶

³¹ Haapamäki ja Piironen, ”Ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistyminen”.

³² Tilastokeskus, Työssäkäynti

³³ Kainuun työllisyys, työmarkkinat ja maahanmuutto. Esitelmä 25.2.2025. Analyttikko Atte Laitinen, Kainuun ELY-keskus

³⁴ ”Kainuun osaavan työvoiman riittävyyden turvaamisen sopimuksellisen yhteistyön toteutussuunnitelma”.

³⁵ Larja ja Peltonen, ”Työvoiman saatavuus, työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat vuonna 2022 Työvoimatietokartat -hankkeen loppuraportti”.

³⁶ Kovalainen, ”Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmia”.

4. Miksi KAMK?

Tässä luvussa käsitellään opiskelijoiden rekrytointia, KAMK:n englanninkielisiä tutkintoja sekä kansainvälisten opiskelijoiden motivaatiota opiskella Kajaanin ammattikorkeakoulussa.

Opiskelijoiden rekrytointi

KAMK tekee yhteistyötä kansainväliseen opiskelijarekrytointiin erikoistuneiden koulutusagenttien kanssa. Koulutusagenttien palvelujen käyttäminen on vapaaehtoista ja kansainvälisten opiskelijoiden on mahdollista hakea KAMK:iin myös itsenäisesti. KAMK:lla on tällä hetkellä koulutusagenttiyhteistyötä seuraavissa maissa:

- Intia, Bangladesh
- Indonesia, Ghana, Yhdistyneet Arabiemiirikunnat
- Global
- Slovakia, Tsekin tasavalta
- Marokko, Algeria, Tunisia, Libya, Egypti
- Marokko, Egypti, Saudi Arabia, Libanon, Jordania
- Vietnam

KAMK:n kansainväliset opiskelijat tulevat kuitenkin useista eri maista, kuin missä KAMK:lla on koulutusagenttiyhteistyötä. Haastatteluiden perusteella osa opiskelijoista tulee KAMK:iin myös sellaisten koulutusagenttien kautta, joilla ei ole yhteistyösopimusta KAMK:n kanssa. Haastatteluissa ilmeni, että osalla opiskelijoista on koulutusagenttien luomista mielikuvista tai muista syistä johtuen erittäin optimistiset odotukset sekä opintojen aikaisista työllistymismahdollisuuksista että kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksista alueelle. Työllistymisen vaikeus on muodostunut osalla opiskelijoista ongelmaksi jo opintojen aikana, sillä monilla oppilailla on ollut tarkoituksenaan kattaa kulujaan opintojen aikaisella työnteolla. Osa opiskelijoista hakeutuukin jo opintojen aikana osa-aika- ja kausitöihin mm. Lappiin tai suurempiin kaupunkeihin. Näin ollen opiskelijoiden siteet ja kontaktit alueeseen ja sen työnantajiin saattavat jäädä löyhemmiksi jo opintojen aikana ja vaikuttaa myös opintojen jälkeiseen työllistymiseen ja halukkuuteen jäädä alueelle. Perheellisillä opiskelijoilla myös puolison työllistyminen vaikuttaa opintojen jälkeiseen asuinpaikan valintaan. Puolison työskennellessä joissain tapauksissa jo opiskelijan opintojen aikana tai niiden jälkeen muualla, saattaa opintonsa päättänyt puolisoskin muuttaa helpommin pois alueelta.

Opintotarjonta

KAMK:n kansainvälisiä englannin kielellä toteutettuja koulutusohjelmia on kaikkiaan kymmenen kappaletta. Kandinaattitason ohjelmista opiskelijoita valmistuu liiketaloudesta, liikunnasta, eSportista ja matkailusta sekä jatkossa myös pelialalta. Syksyllä 2025 alkavat englanninkieliset koulutusohjelmat ovat:

- Bachelor's Degree in Business Information Technology, Game Development (päiväopiskelijat)
- Bachelor's Degree in Esports Business (päiväopiskelijat)

- Bachelor's Degree in Information Technology, Software Development in the Age of AI (monimuoto-opiskelijat)
- Bachelor's Degree in International Business (päiväopiskelijat)
- Bachelor's Degree in Nursing (päiväopiskelijat)
- Bachelor's Degree in Sports Coaching and Business Management (päiväopiskelijat)
- Bachelor's Degree in Tourism (päiväopiskelijat)
- Bachelor's Degree in Tourism (monimuoto-opiskelijat)

KAMK:n englanninkielisistä maisteriohjelmista valmistuvat ovat opiskelleet johtamista ja kehittämistä pelialan, liiketalouden, hallinnon ja teknologian näkökulmista.

- Master's Degree in Game Business Management (Engineering) (monimuoto-opiskelijat)
- Master's Degree in Game Business Management, (monimuoto-opiskelijat)
- Master's Degree in Global Business Management (päiväopiskelijat)
- Master's Degree in International Business Management (monimuoto-opiskelijat, online)

Kajaanin AMK:n omien tilastojen mukaan kansainvälisiä opiskelijoita oli lukuvuonna 2024-2025 yhteensä 595. Näistä 441 oli Bachelor-tason ja 154 Masters-tason opiskelijoita. Lisäksi kaksoistutkintoa kahdessa AMK:ssa suoritti kuusi opiskelijaa ja ei-tutkintoon johtavassa Nursing Pathway -koulutuksessa oli 24 opiskelijaa.

Taulukko 1. KAMK:n englanninkielisten opintojen tutkinto-opiskelijat 2024–2025

Bachelor -tutkinnot	Opiskelijat	Masters -tutkinnot	Opiskelijat
Tourism	114	Global Business Management	65
Sport Coaching and Business Management	76	International Business Management	68
Esport Business	108	Game Business Management	13
Game Development	30	Game Business Management (Engineering)	8
International Business	113		
Yhteensä	441		154

Lähde: Kajaanin ammattikorkeakoulu

KAMK:n englanninkielisiä tutkintoja suorittavista EU- tai ETA-alueen ulkopuolisten maiden kansalaisten määrä oli yhteensä 382 eli 86,6 % englanninkielisten tutkintojen opiskelijoista. Lukuvuonna 2024–2025 Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoilla oli 58 eri kansalaisuutta (lisäksi reilulla kymmenellä opiskelijalla oli Suomen kaksoiskansalaisuus, mutta heidät on laskettu suomalaisiksi). Bachelor-tasolla eniten opiskelijoita oli Suomesta (70), Sri Lankasta (70), Nepalista (54), Pakistanista (38) ja Bangladeshista (34). Masters-tasolla eniten opiskelijoita oli Suomesta (50), Intiasta (28), Bangladeshista (22), Nepalista (12) ja Pakistanista (7).

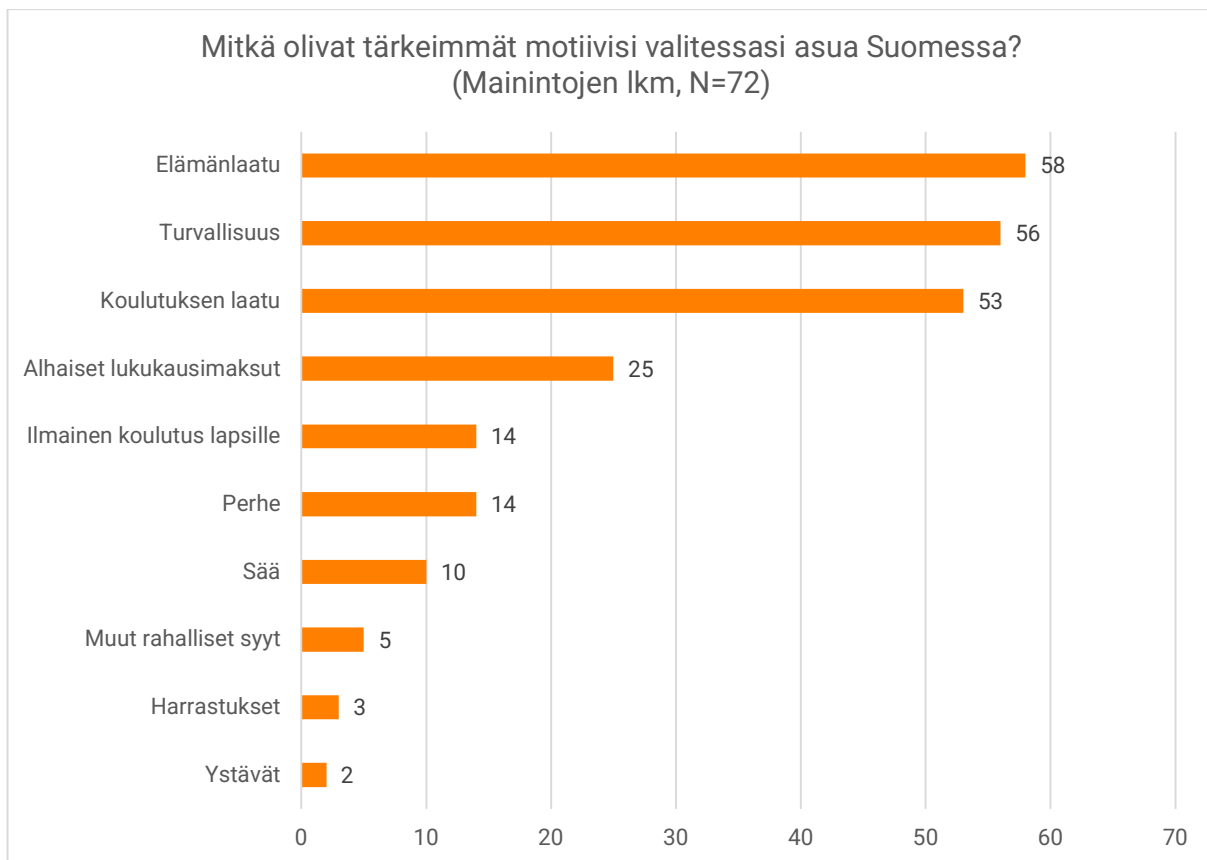
Selvityksen haastatteluissa nousi hyvin vahvasti esille KAMK:n kansainvälisten koulutusohjelmien ja alueen yritysten työvoimatarpeen kohtaanto-ongelma. Alat, joilla KAMK:lla on kansainvälisiä koulutusohjelmia eivät tuota laajemmassa mittakaavassa osaa-ajia niille aloille, joilla on alueella eniten työvoimatarvetta.

Haastatteluissa tuotiin esille myös se, että kansainväliset opinto-ohjelmat ovat pääsääntöisesti tarkkaan rajattuja kokonaisuuksia, eikä opiskelijalla ole merkittävässä määrin mahdollisuutta suunnata opintojaan. Harjoittelut, opinnäytetyöt ja vaihto-opinnot ovat kansainvälisten opiskelijoiden merkittävimpiä mahdollisuuksia opintojen suuntaamiseen. Näin ollen kansainvälisten opiskelijoiden mahdollisuudet erikoistua ja luoda yksilöllistä urapolkua ovat rajalliset.

Opiskelijoiden motivaatio: miksi Kajaani?

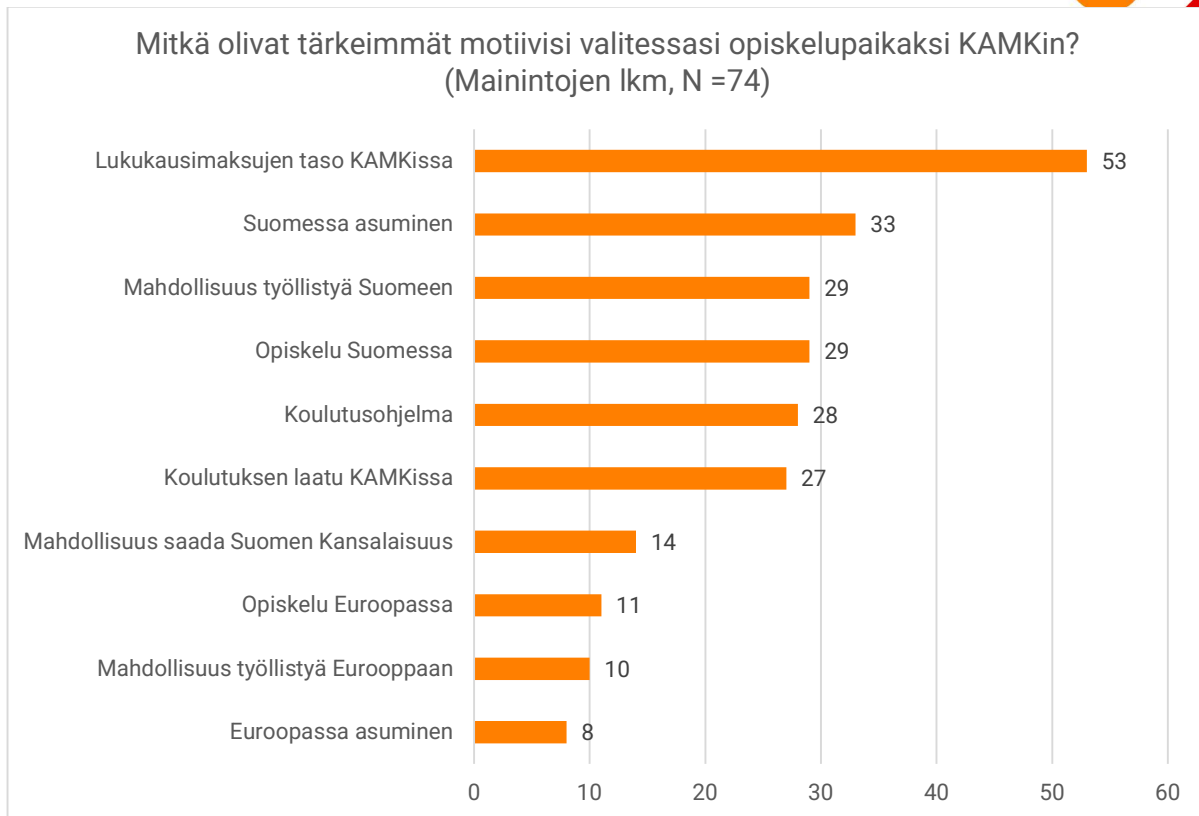
Kansainvälisten opiskelijoiden kyselyn perusteella opiskelijoiden tärkeimmät motiivit valita Suomessa asuminen liittyivät etenkin elämänlaatuun, turvallisuuteen ja koulutuksen laatuun. Lisäksi alhaiset lukukausimaksut houkuttelivat opiskelijoita. Perheen kanssa Suomeen saapuneita opiskelijoita motivoivat myös lasten ilmainen koulutus ja muut perhesyyt. (Kuva 3.)

Kuva 3. Opiskelijoiden motiivit asua Suomessa (Opiskelijakysely)

Opiskelijoiden tärkeimmät syyt tulla Kajaaniin opiskelemaan olivat puolestaan lukukausimaksujen taso sekä mahdollisuus Suomessa asumiseen, työllistymiseen ja opiskeluun. Lisäksi KAMK:n tarjoamat koulutusohjelmat ja koulutuksen laatu olivat tärkeitä valintaperusteita opiskelupaikalle. (Kuva 4.)

Kuva 4. Opiskelijoiden motiivit valita KAMK (Opiskelijakysely)

5. Uraohjaus ja yrittäjyysopinnot

Tässä kappaleessa käsitellään opiskelijoiden saamaa uraohjausta ja työllistymiseen liittyvää tukea sekä yrittäjyysopintoja ja yrittäjyyteen ohjaamista.

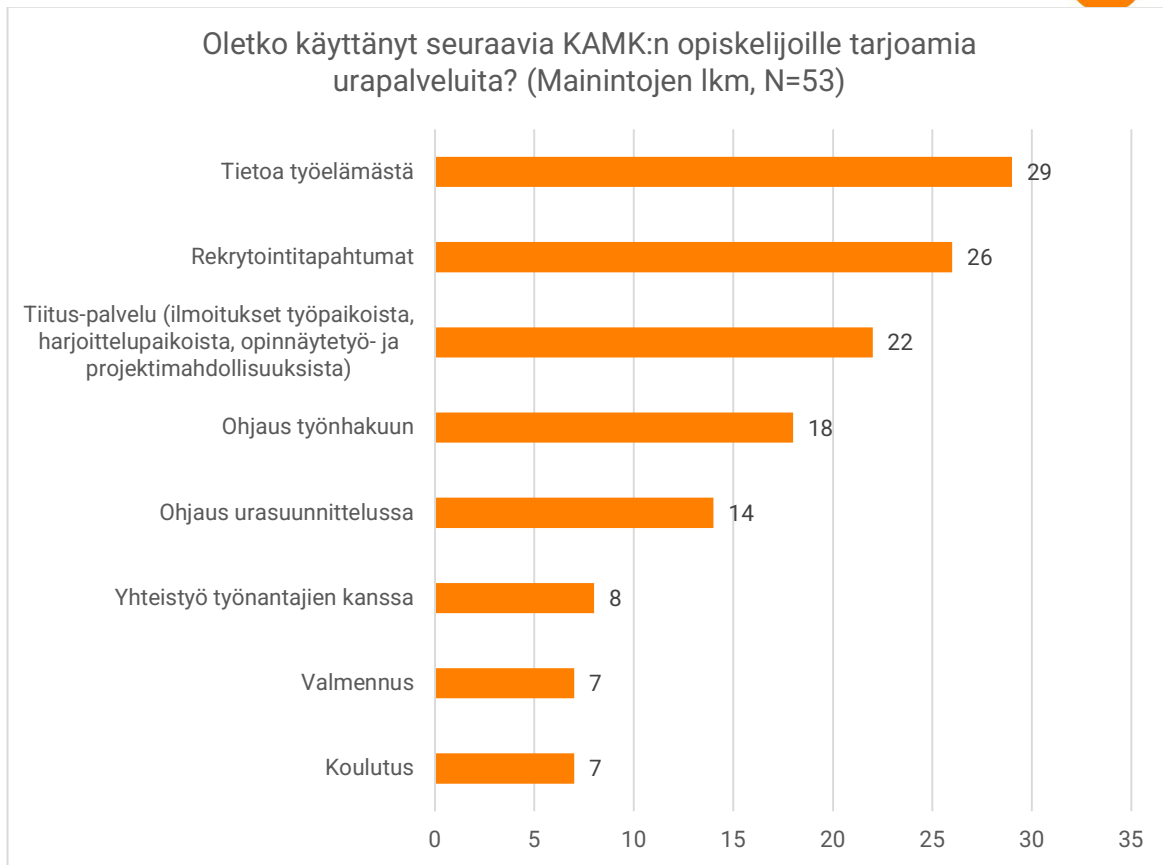
KAMK:n ja viranomaisten tarjoama tuki opiskelijoille

KAMK tarjoaa kansainvälisille opiskelijoilleen pitkälti samaa tukea kuin suomenkielisissä ohjelmissa opiskeleville. KAMK järjestää mm. rekrytointimessuja, ilmoittelee työ- ja harjoittelupaikoista ja järjestää yritysysteistyötapauksia ja välittää harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja. KAMK:lla on pilotoitu hiljattain myös kansainvälisille opiskelijoille suunnattua yhteiskuntaorientaatiota. KAMK:lla ei ole omaa erillistä uraohjaajaa. Opintojen ohjaus tapahtuu opettajatuutorien kautta ja tämän ohjauksen yhteydessä annetaan myös uraneuvontaa.

Kansainvälisille opiskelijoille tarjotaan kohdennettuja palveluita myös hankkeiden kautta. Hankkeiden tuottamat palvelut auttavat opiskelijoita hankkeen keston ajan, mutta haasteena on, että hankerahoituksella tehtävä toiminta loppuu hankkeen päättyessä. Myös hankkeissa aikaansaadut hyvät käytännöt ja materiaalit vaatisivat rahoitusta pysyäkseen toiminnassa ja ajantasaisina. Haastatteluiden perusteella kansainvälisille opiskelijoille eri hankkeista saatava tuki voi näyttäytyä sekavana kokonaisuutena etenkin opintojen alkuvaiheessa. Viranomaispuolella Kajaanin kaupungin asettautumispalvelut, työllisyyspalvelut sekä eri hankkeet muodostavat pääasiassa palvelut, jotka ovat tarjolla kansainvälisille opiskelijoille sekä opintojen aikana että niiden jälkeen.

Haastatteluiden perusteella kansainvälisillä opiskelijoilla on runsaasti tarvetta erilaiselle opintojen aikaiselle tuelle mm. työnhakutaitoihin- ja kanaviin liittyen, suomalaisen työkuulttuurin tuntemukseen ja kontaktien luomiseen. Kyselyyn vastanneet opiskelijat pitivät KAMK:n tarjoamaa tukea tärkeänä opiskelun jälkeisen työllistymisen tai yrittäjyyden kannalta. Opiskelijat olivat käyttäneet useimmiten KAMK:n tarjoamaa tietoa työelämästä, osallistuneet rekrytointitapahtumiin ja käyttäneet Tiitus-palvelua. Pienempi joukko opiskelijoita oli myös käyttänyt tarjottua työnhaun ja urasuunnittelun ohjausta. (Kuva 5.) Haastatteluiden perusteella kansainvälisillä opiskelijoilla olisi tarvetta juuri erilaiselle henkilökohtaiselle ohjaukselle. Huomionarvoista on myös, että 69 % (N=62) kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki, että ei ole saanut tarpeeksi tietoa suomalaisesta työelämästä ja Kainuussa toimivista yrityksistä.

Kuva 5. Opiskelijoiden käyttämät urapalvelut (Opiskelijakysely)

Kyselyssä kysyttiin avoimella kysymyksellä, millä tavoin KAMK tai viranomaiset voisivat tukea kansainvälisiä opiskelijoita työllistymisessä Suomeen. Opiskelijoiden tarpeissa korostui etenkin kontaktien luominen paikallisiin yrityksiin ja suomen kielen opetuksen tarve. Opiskelijat kaipaavat lisää kontakteja yritysten kanssa mm. rekrytointitapahtumien ja harjoittelumahdollisuuksien muodossa. KAMK:lta toivottiin lisää yritysyhteistyötä ja opintojen työelämälähtöisyyttä. Opiskelijat toivoivat myös lisää konkreettista työnantajien ja työpaikkojen yhdistämistä sopivia taitoja omaavien opiskelijoiden kanssa. Suomen kielen opetuksen osalta toivottiin ennen kaikkea lisää mahdollisuuksia suomen kielen opiskeluun.

Yrittäjyyteen ohjaaminen

Yrittäjyys on tunnistettu Kainuussa erääksi mahdolliseksi työllistymisen muodoksi myös kansainvälisille opiskelijoille. Opiskelijakyselyyn vastanneista (N=67) 15 % kertoi osallistuneensa yrittäjyyskoulutukseen opintojensa aikana. 51 % vastaajista puolestaan kertoi, ettei vielä ollut osallistunut yrittäjyyskoulutukseen, mutta aikoi osallistua. 34 % vastaajista taas kertoi, ettei ole osallistunut yrittäjyyskoulutukseen, eikä myöskään aikonut osallistua tulevaisuudessa.

Haastatteluiden perusteella kansainvälisten opiskelijoiden yrittäjyyteen ohjaaminen KAMK:ssa on pitkälti hankkeissa tarjottavan tuen ja opettajien oman aktiivisuuden ja resurssien varassa. Yrittäjyysopinnot eivät ole englanninkielisissä ohjelmissa erityisinä painopisteinä. KAMK:ssa on

parhaillaan alkamassa Vuosi yrittäjänä-mallin mukainen kokonaisuus englanninkielisenä. Kajaanin kaupungin puolella yrittäjyydestä kiinnostuneita ohjataan yritysneuvojille.

Kyselyyn vastanneista (N=67) opiskelijoista hieman alle puolet (43 %) oli harkinnut oman yrityksen perustamista. Kansainvälisten opiskelijat tunnistivat yrittäjyydessä työllistymisen tapaan useita haasteita, jotka liittyivät etenkin paikallisiin markkinoihin, suomen kielen osaamiseen, rahoituksen saatavuuteen ja byrokratiaan. Opiskelijat näkivät Kainuun pienenä ja heille tuntemattomana markkina-alueena. Lisäksi esille nousi tiedon puute paikallisesta kysynnästä ja mahdollisuuksista sekä paikallisen kulttuurin ymmärryksen puute. Byrokratia nähtiin esteenä yrittäjyydelle mm. lakien, verotuksen ja sääntelyn ymmärryksen puutteen vuoksi sekä yleisesti yrittäjyyteen liittyvän hallinnollisen työn määrän vuoksi. Myös haastateltavat tunnistivat samankaltaisia yrittäjyyden haasteita kuin opiskelijat. Vaikka yrittäjyyteen olisi kiinnostusta ja potentiaalia, niin haasteeksi nähdään usein se, etteivät opiskelijat tunne suomalaisia toimintatapoja ja markkinoita ja hallitse suomen kieltä. Haastateltava tunnistivat haasteeksi myös yrittäjäopintojen vähäisyyden, joka johtaa siihen, että opiskelijoilla ei ole välttämättä realistista kuvaa yrittäjyyden vaatimuksista ja käytännöstä.

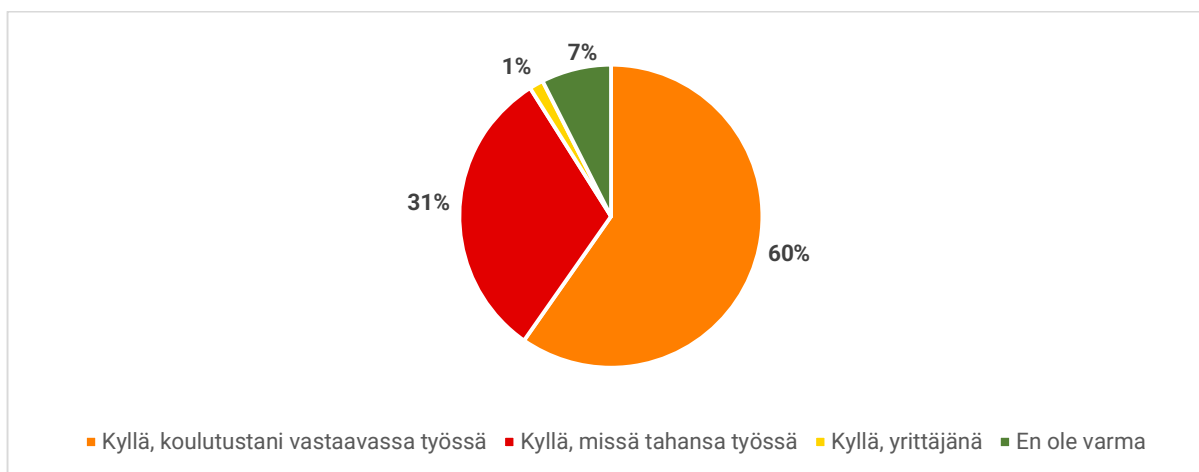
6. Jäädäkö vai eikö?

Tässä kappaleessa käsitellään kansainvälisten opiskelijoiden kiinnostusta työskennellä Suomessa ja jäämistä Kainuuseen valmistumisen jälkeen sekä työllistymisen haasteista niin yritysten kuin opiskelijoiden näkökulmasta.

Kiinnostus Suomessa työskentelyyn ja viihtyminen Kainuussa

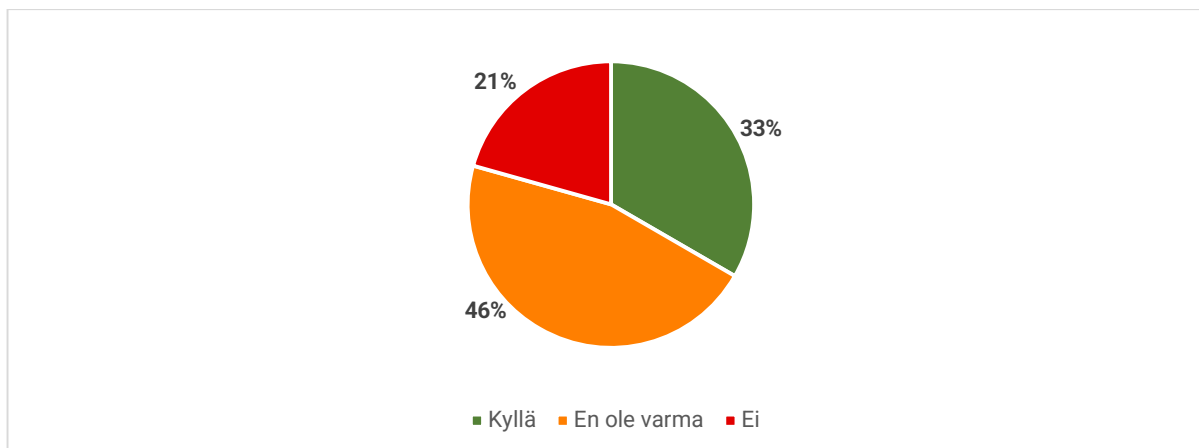
60 % opiskelijakyselyyn vastanneista oli kiinnostunut työskentelemään Suomessa valmistumisen jälkeen koulutusta vastaavassa työssä. Lisäksi liki kolmannes (31 %) vastaajista olisi valmis työskentelemään valmistumisensa jälkeen Suomessa missä tahansa työssä. (Kuva 6.)

Kuva 6. Opiskelijoiden kiinnostus työskennellä Suomessa valmistumisen jälkeen (Opiskelijakysely, N=67)

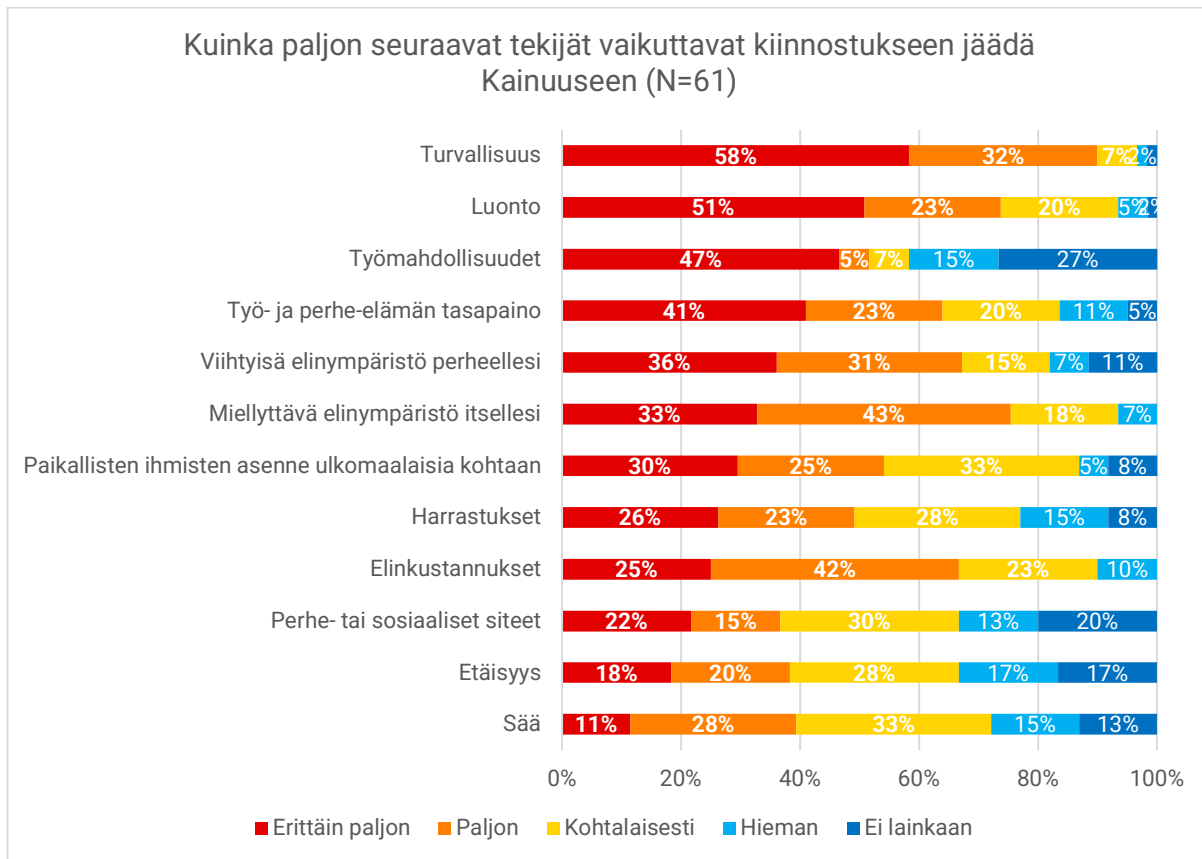
Kyselyyn vastanneista opiskelijoista noin kolmannes on kiinnostunut jäämään Kainuuseen valmistumisen jälkeen ja lähes puolet ei ollut vielä varma halukkuudestaan. Vain noin viidennes vastaajista ei ollut kiinnostunut Kainuuseen jäämisestä. (Kuva 7.)

Kuva 7. Opiskelijoiden kiinnostus jäädä Kainuuseen (Opiskelijakysely, N=63)

Kansainväliset opiskelijat eivät ole kaikilta osin tyytyväisiä elämäänsä Kainuussa. Opiskelijoilta kysyttiin kyselyssä kysymys, kuinka paljon nautit elämästäsi Kainuussa. Vastausten (N=60) keskiarvoksi muodostui 5,8 (0=en yhtään-10=erittäin paljon). Kansainvälisten opiskelijoiden halukuuteen jäädä Kainuuseen vaikuttavat monet tekijät. Kyselyyn vastauksissa nousevat esille mm. turvallisuus, luonto, miellyttävä ja viihtyisä elinympäristö ja elinkustannukset. Työ- ja perhe-elämän tasapaino ja paikallisten asenteet ulkomaalaisia kohtaan ovat myös merkittäviä tekijöitä. Työmahdollisuudet vaikuttavat noin puolella vastaajista erittäin paljon tai paljon, mutta toisaalta 27 % vastaajista näkee, etteivät työmahdollisuudet vaikuta lainkaan kiinnostukseen jäädä Kainuuseen. (Kuva 8.)

Kuva 8. Kainuuseen jäämiseen vaikuttavat tekijät (Opiskelijakysely)

Opiskelijat kertoivat avoimissa vastauksissaan arvostavansa Kainuussa ennen kaikkea rauhallisuutta, turvallisuutta ja luontoa. Avoimissa vastauksissa nousi kuitenkin vahvasti esille, että työpaikkojen puute varjostaa monen opiskelijan arkea ja vaikuttaa mahdollisuuksiin ja halukkuuteen jäädä alueelle. Useat vastaajat toivat esille myös muita negatiiviseksi kokemiaan asioita työpaikkojen puutteen ohella. Osalle opiskelijoista Kajaani näyttäytyi liian pienenä paikkana, jossa mm. sisälajien harrastusmahdollisuudet, pitkät etäisyydet, julkisen liikenteen taso ja kaupalliset palvelut eivät vastanneet vastaajien tarpeita. Työllistymismahdollisuudet, paremmat vapaa-ajan harrastusten mahdollisuudet ja julkinen liikenne olivat myös asioita, joihin opiskelijat toivoivat muutosta jäädäkseen todennäköisemmin alueelle.

Työllistymisen haasteet

Yritysten näkemykset

Yrityskyselyyn vastanneista yrityksistä (N=28) puolet oli palkannut kansainvälistä taustaa omaavia työntekijöitä. Kyselyyn vastanneilla yritykset (N=31) kertoivat tarvitsevansa hyvin erilaisen koulutustaustan omaavia työntekijöitä. 32 % yrityksistä kertoi tarvitsevansa ammattikoulutuksen omaavaa työvoimaa ja 29 % alemman korkeakoulutuksen saaneita työntekijöitä. Ylemmän korkeakoulututkinnon saaneita työntekijöitä tarvitsi vain 13 % vastaajista. Noin neljännekselle vastaajista työntekijän koulutustaustalla ei ollut väliä.

Yrityskyselyn vastaajat kertoivat, että yleisin syy sille, että he eivät olleet palkanneet kansainvälisiä työntekijöitä oli se, että yrityksellä ei ole ollut rekrytointitarvetta. Vaihtoehdon muu valinneista neljä kertoi palkanneensa kansainvälisen työntekijän, ja kaksi kertoi, ettei työntekijälle ole ollut tarvetta tai työ on kausiluonteista. Lisäksi mainittiin kielihaasteet ja rahoitus. Kielitaitohaasteet saivat myös useita mainintoja samoin kuin sopivien hakijoiden puute. (Kuva 9.)

Kuva 9. Syyt kansainvälisten työntekijöiden rekrytoimatta jättämiseen (Yrityskysely)

Yrityskyselyn vastaajat näkevät merkittävimpinä haasteina kansainvälisten opiskelijoiden työllistämässä etenkin opiskelijoiden kielitaidon. Myös yritysten asiakkaiden kielitaito ja yrittäjän oma tai nykyisten työntekijöiden kielitaito mainittiin usein merkittävänä esteinä. Kielitaidon ohella esteinä mainittiin usein myös kansainvälisten opiskelijoiden osaaminen ja se että yrityksellä ei ole tarjota AMK-opiskelijoille koulutusta vastaavia työpaikkoja. (Kuva 10.)

Kuva 10. Merkittävimpinä haasteet kansainvälisten opiskelijoiden työllistämisessä (Yrityskysely)

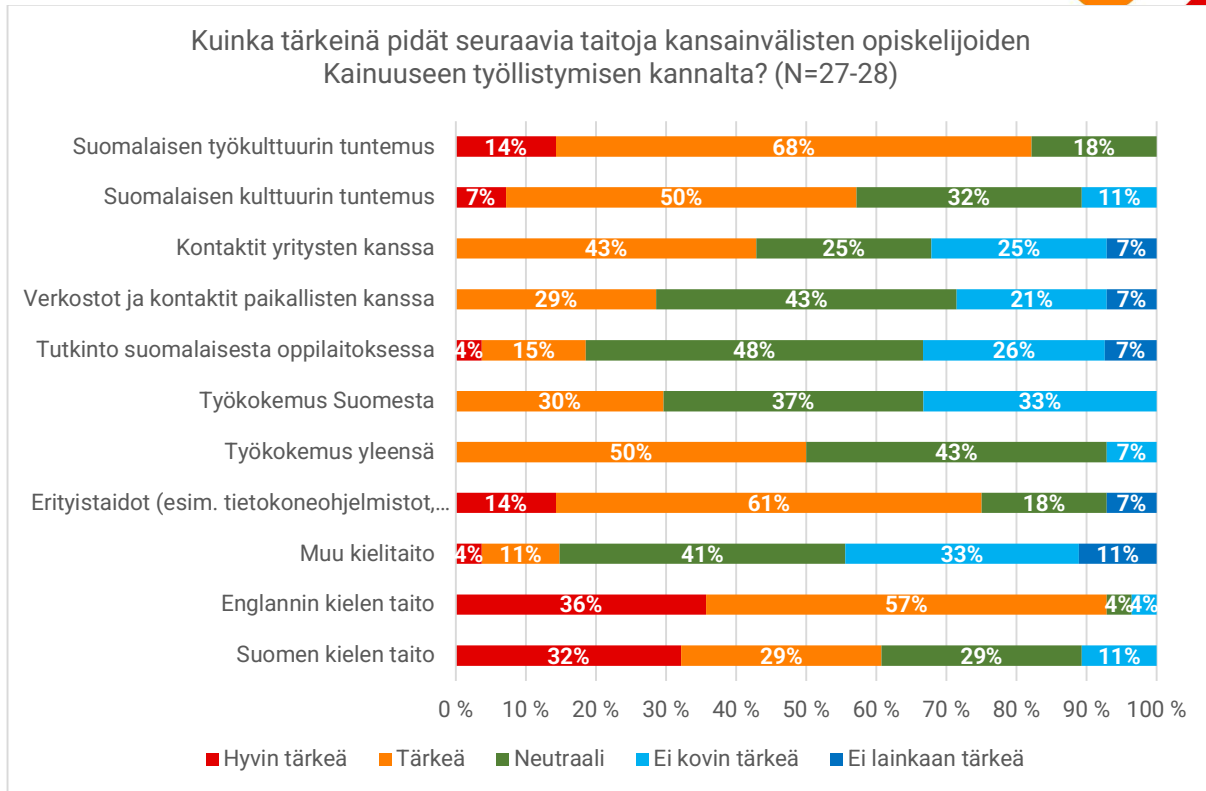

Yrityskyselyn vastaajat näkevät, että etenkin englannin kielen taito, suomalaisen työkuulttuurin tuntemus ja henkilön erityistaidot ovat tärkeitä kansainvälisten opiskelijoiden Kainuuseen työllistymisen kannalta. Myös suomen kielen taito, suomalaisen kulttuurin tuntemus ja yleinen työkokemus ovat yrityskyselyn perusteella tärkeitä tekijöitä työllistymisen kannalta. (Kuva 11.)

Yritysten edustajat kertoivat avoimissa vastauksissaan tarvitsevansa työntekijöiltään useimmiten omaan toimialaansa liittyvää osaamista. Osa vastaajista toi kuitenkin esille myös yleisemmin erilaisia työelämätaitoja kuten itseohjautuvuutta ja oppimishalukkuutta ja korosti myös hyvän asenteen merkitystä. Yritysten edustajat toivoivat kansainvälisiltä työntekijöiltä ennen kaikkea suomen kielen osaamista, jonka merkitys korostuu etenkin useiden yritysten asiakkaiden ja osin myös muiden työntekijöiden tai yrittäjän kielitaidon vuoksi. Myös suomalaisen työkuulttuurin tuntemus ja paikallisen toimintaympäristön tuntemus nousivat useissa vastauksissa esille.

Yleisemmin yritysten edustajat näkivät suurimpina haasteina kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisessä Kainuuseen kielitaidon ohella myös paikallisten yritysten asenteet. Kansainvälisen tausta omaavia osaajia kohtaan voi olla ennakkoluuloja, eikä yrityksissä välttämättä tunnisteta mihin tehtäviin voisi riittää heikompikin kielitaito. Yleisesti myös kokemuksen ja rohkeuden puute kansainvälisten osaajien työllistämiseen mainittiin useamman yrityksen edustajan vastauksissa.

Kuva 11. Taitojen merkitys Kainuuseen kansainvälisten opiskelijoiden Kainuuseen työllistymisen kannalta (Yrityskysely)

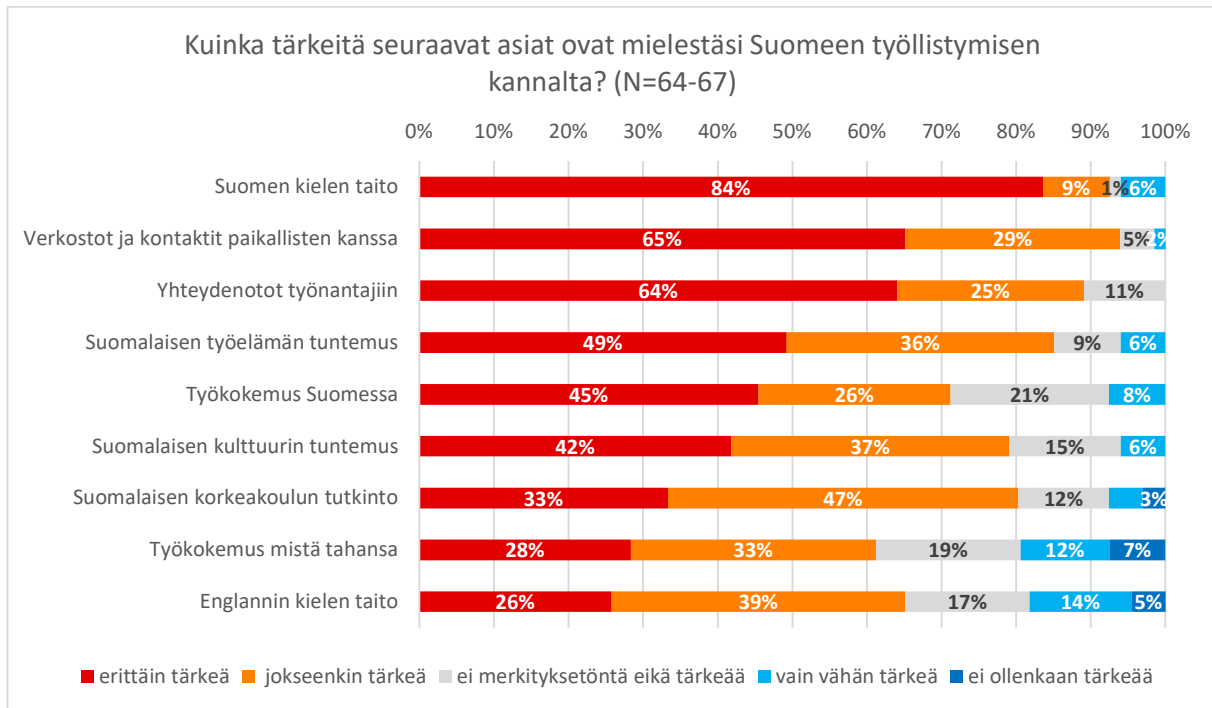

Yrityksistä (N=28) hieman alle puolet oli tehnyt yhteistyötä KAMK:n kanssa kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoimiseen liittyen. Myös noin puolet (48 %) yrityksistä (N=28) kertoi saaneensa KAMK:lta tarpeeksi tietoa kansainvälisistä opinto-ohjelmista ja yhteistyömahdollisuuksista. Yrityskyselyn vastaajat kertoivat kaipaavansa etenkin tietoa kansainvälisten opiskelijoiden osaamisesta ja kiinnostuksen kohteista. Vastaajat toivoivat myös lisää tietoa erilaisista yhteistyömahdollisuuksista ja koordinoitumpaa yhteistyötä harjoittelujaksojen ja opinnäytetyöpaikkojen järjestämiseksi. Myös haastatteluissa nousi esille, että kansainvälisten opiskelijoiden tavat kontaktoida yrityksiä saattavat olla paikallisille yrityksille vieraita.

Opiskelijoiden näkemykset

Kansainväliset opiskelijat tunnistavat hyvin laajan joukon tekijöitä, joilla on tärkeä merkitys Suomeen työllistymisen kannalta. Tärkeimpinä tekijöinä vastauksissa korostuu suomen kielen taito, verkostot ja kontaktit paikallisten kanssa ja yhteydenotot työnantajiin. (Kuva 12.)

Kuva 12. Taitojen merkitys Kainuuseen Suomeen työllistymisen kannalta (Opiskelijakysely)

Opiskelijoiden avoimissa vahtauksissa koskien kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen haasteita korostui niin ikään suomen kielen osaaminen. Opiskelijat tunnistivat, että suomen kielen osaamista vaaditaan hyvin monissa työpaikoissa. Opiskelijoiden vastauksissa nousi esille myös kansainvälisten opiskelijoiden verkostojen puute. Opiskelijat kertoivat, että työelämäkontaktien ja työnhakukanavien tuntemuksen puute tekee työnhausta vaikeaa. Osa opiskelijoista mainitsi työllistymisen haasteena myös oman alan työpaikkojen vähäisyyden ja paikallisten ennakoasenteet kansainvälisistä työntekijöistä.

7. Pöätelmät ja suosituksot

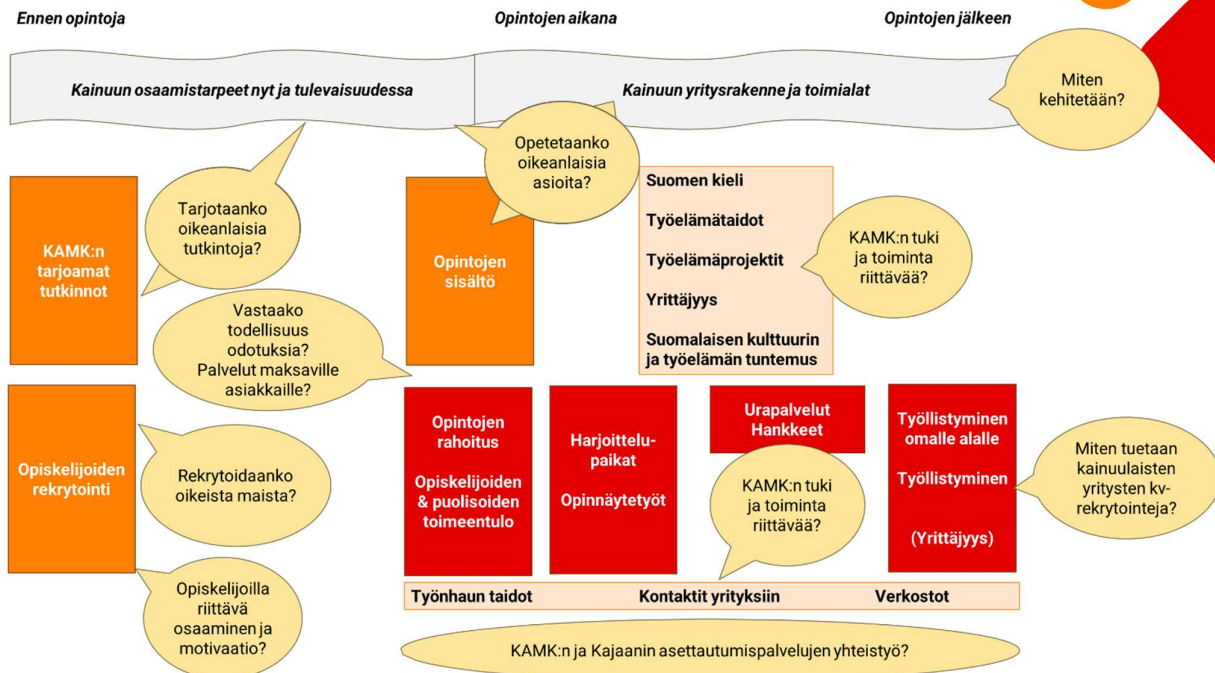
Selvityksessä tutkittiin, mitkä tekijät vaikuttavat Kajaanin ammattikorkeakoulun kansainvälistäustaisten opiskelijoiden työllistymiseen Kainuuseen. Kerätyn aineiston pohjalta tunnistettiin kansainvälistäustaisten opiskelijoiden työllistymiseen vaikuttavia tekijöitä, jotka ajoittuvat ennen opintojen alkua vallitseviin olosuhteisiin, opintojen aikaisiin toimiin ja opintojen jälkeiseen aikaan (Ks. kuva 13)

Ennen opintojen alkua tehtävä opiskelijamarkkinointi ja rekrytointi sekä KAMK:n tarjoamat kansainväliset tutkinto-ohjelmat ja niiden vastaavuus alueen työvoimatarpeeseen vaikuttavat osaltaan siihen millaiset mahdollisuudet valmistuvilla opiskelijoilla on työllistyä. Selvityksessä tunnistettiin kohtaanto-ongelma KAMK:n kouluttamien kansainvälisten tutkinto-ohjelmien ja alueen työvoimatarpeiden välillä. Maat, joista kansainväliset opiskelijat saapuvat eivät myöskään ole niitä maita, joihin KAMK kohdentaa opiskelijarekrytointiaan. Kansainväliset opiskelijat tulevat Kainuuseen myös osin hyvin korkein odotuksin ja osin virheellisin mielikuvin, erityisesti työllistymismahdollisuuksista opintojen aikana. Opiskelijoilla on myös hyvin erilaisia motiiveja Suomeen saapumiselle. Osa opiskelijoista on Kainuussa läpikulkumatalla, eikä heillä ole tarkoituksenaan jäädä alueelle valmistuttuaan. Näiden opiskelijoiden osalta paikallisten yritysten työvoimatarve ja koulutusalojen kohtaaminen heijastuu lähinnä opintojen aikaiseen työllistymiseen ja harjoittelumahdollisuuksiin. Osalla opiskelijoista olisi taas halua jäädä Kainuuseen, mutta työllistymismahdollisuudet oman alan työpaikkoihin ovat heikot. Osin tähän vaikuttaa se, että KAMK:n kansainvälisistä koulutusohjelmista valmistuville osaajille ei ole tarpeeksi kysyntää. Kainuun pienyritysvaltainen, biotalouteen ja teollisuuteen painottuva elinkeinorakenne ei mahdollista tarpeeksi työpaikkoja korkeasti koulutetuille. Työllistymisen esteitä tunnistettiin kuitenkin myös muutoin. Merkittävin tekijä kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen esteenä on suomen kielen puutteellinen osaaminen. Kansainväliset opiskelijat tulevat myös hyvin erilaisista ja vaihtelevista kulttuureista, jonka vuoksi suomalaisen työkulttuurin ja työelämätaitojen omaksuminen tunnistettiin tärkeäksi tekijäksi Suomeen työllistymisen kannalta.

Kansainvälisten opiskelijoiden opintojen sisällöt ovat tarkkaan määriteltyjä, joka hankaloittaa osaltaan opintojen aikaista erikoistumista. Kansainvälisiin koulutusohjelmiin sisältyy paikallisille työmarkkinoille työllistymisen näkökulmasta liian vähän suomen kielen opintoja. Yrittäjyydestä kiinnostuneiden ohjaaminen opintojen aikana on monilta osin erilaisten hankkeiden varassa, jolloin ongelmaksi muodostuu tarjolla olevan tuen vaihtelu hankkeiden toteutusajankohtien mukaan. Hankemuotoinen tuki tuo samat haasteet myös isoon osaan muuhun kansainvälisille opiskelijoille kohdennettuun tukeen. Erilaisten työelämäprojektien, yrityskontaktien, sekä harjoittelu- ja oppinäytetyöpaikkojen merkitys korostuu kansainvälisten opiskelijoiden mahdollisuuksina näyttää osaamistaan ja saada kontakteja paikalliseen yrityskenttään.

Kansainväliset opiskelijat arvostavat Kainuussa ennen kaikkea rauhallsuutta, turvallisuutta ja luontoa, mutta työpaikkojen puute vaikuttaa merkittävästi mahdollisuuksiin ja halukkuuteen jäädä alueelle. Haastateltavien, yritysten ja opiskelijoiden näkemykset kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen haasteista ovat monilta osin samankaltaiset. Suomen kielen osaamisen merkitys ja suomalaisen työkulttuurin tuntemisen ja merkitys korostuvat merkittävinä haasteina.

Kuva 13. Visualisointi selvityksen tuloksista

Kansainvälisten opiskelijoiden asettuminen Kainuuseen on moniulotteinen kysymys, joka ei ratkea ainoastaan työllisyysmahdollisuuksien kehittämällä. Ratkaistavana on rakenteellisia kysymyksiä liittyen Kainuun osaamistarpeeseen nyt ja tulevaisuudessa, KAMK:n tarjoamien tutkintojen relevanssiin ja opiskelijoiden rekrytointiin sekä Kainuun yritys rakenteen ja toimialojen kehittämiseen. Tämän lisäksi opiskelijoiden ja heidän perheidensä asettautumiseen ja toimeentuloon liittyviin kysymyksiin tulee tarttua heti opintojen alkuvaiheessa, sillä viimeisten vuosikurssien opiskelijat ovat usein jo muuttaneet pois Kajaanista. Opintojen sisällön tarkastelu työelämään liittyvien taitojen, suomen kielen opintojen sekä verkostoitumisen kannalta on myös tarpeen, samoin kuten vahvemmat kontaktit KAMKin ja Kainuun yritys kentän kanssa. Lisäksi yritysten, jotka Kainuussa usein ovat pk-yrityksiä, kansainvälisiä rekrytointia sekä työyhteisöjen vastaanottavuutta kansainvälisille osaajille tulisi kehittää.

Selvityksessä ilmeni, että kansainvälisille opiskelijoille suunnatut tukitoimet ovat pirstaloituneita niiden hankemuotoisuuden sekä eri toimijoiden kompetenssien vuoksi. KAMK:n tuki rajautuu opiskelijoihin ja Kajaanin kaupungin asettautumispalvelut puolestaan tukevat ulkomailta muuttaneita työntekijöitä ja opiskelijoita perheineen. Hankerahoituksella tehtävä toiminta loppuu hankkeen päättyessä ja hankkeissa aikaansaadut hyvät käytännöt ja materiaalit vaatisivat rahoitusta pysyäkseen toiminnassa ja ajantasaisina.

Pohjoisen Suomen ohjelmassa yhtenä toimenpiteenä on vahvistaa alueella jo olevien kansainvälisten erityisosaajien kotoutumista alueelle ja työllistymistä elinkeinoelämään, yrittäjiksi, julkiselle sektorille tai muun työelämän palvelukseen. Tähän liittyvänä toimenpiteenä Pohjoisen Suomen ohjelmassa esitetään, että perustetaan kansainvälisten opiskelijoiden työnvälityksen yhteyspisteet Centria-, Kajaanin ja Lapin ammattikorkeakouluihin ja varmistetaan toimivat

yhteistyömallit työllisyysalueiden toimintojen kanssa.³⁷ Työnvälityksen yhteyspisteen avulla olisi mahdollista vastata myös useisiin tässä selvityksessä esille nousseisiin kehittämistarpeisiin.

Suositus: *Opiskelijoille tulisi koota ajantasaista koottua tietoa kulloinkin käynnissä olevista hankkeista. Hankkeissa aikaansaatuja malleja ja materiaaleja tulisi pyrkiä vakiinnuttamaan osaksi organisaatioiden perustoimintaa. Kansainvälisten opiskelijoiden ja heidän perheidensä tukemiseksi ja kotouttamiseksi tarvitaan palvelumuotoilua, jonka avulla palvelupolut selkeytetään ja toimijoiden yhteistyötä parannetaan.*

Suositus: *Kansainvälisten opiskelijoiden työllistämisen edistämiseen tähtäviä toimien koordinaatiotyötä tulee jatkaa ja kehittää edelleen. Koordinaatiotyölle tulee määritellä tavoitteet ja niiden toteutumiseen tähtäävät toimenpiteet. Koordinaatiotyön mallia ja käytäntöjä voidaan kehittää hankemuotoisesti, mutta koordinaatiolle tulisi löytää myös pysyvämpi malli, vastuutahot ja resursointi.*

KAMK:n kansainväliset koulutusohjelmat eivät nykyisellään vastaa tehokkaasti alueen työvoimatarpeisiin tai tärkeimpiin elinkeinosektoreihin (esim. metsätalous, kaivosteollisuus, palvelut). Lisäksi kansainvälisten opiskelijoiden kouluttamisen päämäärästä ei ole KAMK:n ja alueen muiden toimijoiden kesken jaettua tavoitetilaa ja visiota. Tarve alueella toteutettavan koulutuksen tarvelähtöiselle sekä osaamis- ja koulutustarpeet huomioivalle kehittämiselle on myös nostettu esille Pohjoisen Suomen ohjelmassa.³⁸

Suositus: *KAMK:n opiskelijarekrytointia, kansainvälisten koulutusalojen ja opintojen sisältöjen vastaavuutta alueen työvoimatarpeisiin tulisi kehittää laajemmin Kainuun elinkeinoelämää tukevaksi. Tarvitaan jaettua näkemystä KAMK:n, Kainuun liiton sekä työnantajien kesken Kainuun elinkeinoelämän kehittymisen ja kehittämisen suuntaviivoista sekä tarvittavista toimenpiteistä.*

Osa opiskelijoista tulee Kajaaniin vain saadakseen tutkinnon, mutta osalla on kiinnostusta asettua Kainuuseen tai Suomeen. Tutkintoa vastaavan työpaikan löytäminen Kainuusta saisi suuren osan opiskelijoista harkitsemaan Kainuuseen jäämistä.

Suositus: *Kainuun elinkeinorakennetta tulisi kehittää systemaattisesti tietointensiivisempään suuntaan, jotta korkeakoulutetuille (suomalaisille tai kansainvälisille) osaajille olisi enemmän työllistymismahdollisuuksia Kainuussa.*

Kansainvälisten opiskelijoiden alueelle työllistymisen haasteena on etenkin suomen kielen osaaminen, työelämätaidot sekä suomalaisen työkuultuurin tuntemus. Alueen yritysten ja kansainvälisten opiskelijoiden törmäyttämiseksi on laajasti tunnistettu tarve.

Suositus: *Kansainvälisten opiskelijoiden mahdollisuuksia suomen kielen opiskeluun, suomalaisen kulttuurin tuntemukseen ja työelämätaitojen oppimiseen tulee kehittää. Suomen kielen opiskelua tulisi*

³⁷ Valtioneuvosto, "Pohjoisen Suomen ohjelma".

³⁸ Valtioneuvosto.

ulottaa myös työelämän kielitaitoon. Tarvitaan myös nopeutettuja malleja kotoutumiskoulutukseen pääsyyn.

Suositus: Opiskelijoiden ja yritysten törmäyttämistä tulee kehittää ja luoda koordinoitu malli harjoittelu- ja opinnäyteyhteistyön lisäämiseksi. Tarvitaan myös uusia toimintamalleja kuten mentorointi tai 'Social Friday'-tyylinen informaalinen tutustuminen.

Suositus: KAMK:n ja alueen yritysten sekä muiden työnantajien välistä yhteistyötä tulee lisätä huomattavasti, ja elinkeinojen tarpeita tulisi huomioida myös opetusten sisällöissä niin paljon kuin mahdollista. Koulutuksen ja työelämän yhteistyötä tulisi tehostaa niin, että opiskelijoille syntyy jo opintojen aikana kestävä yhteys työmarkkinoihin.

Suositus: Alueen yritys kentälle tulisi kohdentaa esimerkiksi hankerahoituksen kautta valmennusta, materiaaleja ja ohjeistuksia, jotka parantavat valmiuksia ja lisäävät tietoisuutta kansainvälisten opiskelijoiden työllistämisestä ja kielitaitohaasteiden ratkaisemisesta.

Suositus: Kainuussa toimivia vientiyrityksiä tulisi kannustaa hyödyntämään kansainvälisten opiskelijoiden osaamista, heidän lähtömaansa erityistuntemusta sekä mahdollisia kontakteja ja verkostoja. Vientiyritysten kohdemaiden laajentamista tulisi tukea markkinaselvityksillä, hankkeilla sekä yritysten välisellä yhteistyöllä. Selvityksiin ja hankkeisiin voitaisiin työllistää kansainvälisiä opiskelijoita.

Suositus: Alueen kehittäjätoimijoiden tulisi olla edelläkävijöitä kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa. KAMK, KAO, Kainuun liitto, Kainuun hyvinvointialue, Kajaanin kaupunki ja muut Kainuun kunnat sekä muut tärkeät kehittäjätahot voisivat näyttää esimerkkiä rekrytoimalla kansainvälisiä osaajia tai tarjoamalla opiskelijoille harjoittelu- tai opinnäytetyöpaikkoja.

Suositus: Useissa maakunnissa on tehty maahanmuuttajien ja kansainvälisten opiskelijoiden työllistymiseen liittyviä hankkeita. Ne olisi hyvä käydä läpi systemaattisesti ja etsiä hyviä käytäntöjä sekä hankkeissa kehitettyjä toimintamalleja.

Kansainvälisten opiskelijoiden joukossa on kiinnostusta yrittäjyyteen, mutta heidän yrittäjyysensä on tunnistettu monia samankaltaisia haasteita kuin kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisessä alueen yrityksiin. Yrittäjyyden tulisi perustua tunnistettuihin markkinoihin ja voittoon tähtäävään liiketoimintasuunnitelmaan eikä ns. pakkoyrittäjyyteen muiden mahdollisuuksien puutteessa.

Suositus: Yrittäjyydestä kiinnostuneiden kansainvälisten opiskelijoiden tukemista tulee edelleen kehittää huomioiden jo tunnistetut haasteet. Opinnoissa tulisi mahdollisuuksin mukaan huomioida kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet mm. paikallistuntemuksen, paikallisten markkinoiden tuntemuksen, kielitaidon osalta.

Suositus: Yrittäjyyteen sekä yritysten rahoitus- ja tukimahdollisuuksiin liittyvän materiaalin saatavuutta englanniksi tulee parantaa. Yritysneuvojen osaamista kansainvälisten yrittäjien tai yrittäjiksi aikovien kanssa työskentelyyn tulee kehittää.

8. Lähteet

Busk, Henna, Signe Jauhiainen, Antti Kekäläinen, Satu Nivalainen, ja Tuuli Tähtinen.

”Maahanmuuttajat työmarkkinoilla – tutkimus eri vuosina Suomeen muuttaneiden työurista”.

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia. Viitattu 27. helmikuuta 2025.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131159/Maahanmuuttajat_tyomarkkinoilla.pdf?sequence=1 .

Corcoran, Jonathan, ja Alessandra Faggian. Graduate Migration and Regional Development: An International Perspective. Cheltenham: E. Elgar, 2017.

Haapamäki, Jukka, ja Kaisu Piironen. ”Ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistyminen”. Viitattu 3. helmikuuta 2025. <https://tilastoneuvos.vipunen.fi/2024/09/30/ulkomaalaisten-opiskelijoiden-tyollistyminen/> .

Juusola, Henna, Hanna Nori, Anu Lyytinen, Vuokko Kohtamäki, ja Jussi Kivistö. ”Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat suomalaisissa korkeakouluissa. Miksi Suomeen on päädytty ja kiinnostaako työskentely Suomessa opintojen jälkeen? Eurostudent VII -tutkimuksen artikkelisarja”. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:14, ei pvm. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-833-5> .

”Kainuun osaavan työvoiman riittävyyden turvaamisen sopimuksellisen yhteistyön toteutussuunnitelma”. Kainuun liitto, 19. joulukuuta 2023. <https://kainuunliitto.fi/osaajia-kainuuseen-yhteistyolla/> .

”Kainuun tilanne- ja kehityskuva”. Kainuun liitto, 19. tammikuuta 2024.

https://kainuunliitto.fi/assets/uploads/2024/01/Kainuun-ALKE-tilanne-ja-kehityskuva_verkkosivulle_2024.pdf .

Kitagawa, Fumi, Chiara Marzocchi, Mabel Sánchez-Barrioluengo, ja Elvira Uyarra. ”Anchoring Talent to Regions: The Role of Universities in Graduate Retention through Employment and Entrepreneurship”. Regional Studies 56, nro 6 (3. kesäkuuta 2022): 1001–14.

<https://doi.org/10.1080/00343404.2021.1904136> .

Kovalainen, Kati. ”Kansainvälisen rekrytoinnin alueellisten toimien kehittäminen Kainuussa osana Talent Boost -toimenpideohjelmää”. ei julkaistu, 11. marraskuuta 2024.

Kukkonen, Terhi, ja Gitta (toim.) Palomäki.

”Näkökulmia kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseen”. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B, 2024.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/877933/SOKA_artikkeliraportti_fin.pdf?sequence=2#:~:text=Artikkeli%20tarkastelee%20ty%C3%B6per%C3%A4isen%20maahanmuuton%20kehityskulkuja%2C%20alueellisia%20erityispiirteit%C3%A4%20ja,vastaamaan%20kansainv%C3%A4lisen%20ty%C3%B6voiman%20rekrytoinnin%20haasteisiin%20ja%20mahdollisiin%20vaikutuksiin .

Kyhä, Henna. "Koulutetut maahanmuuttajat työmarkkinoilla. Tutkimus korkeakoulututkinnon suorittaneiden maahanmuuttajien työllistymisestä ja työurien alusta Suomessa". Turun yliopisto, 2011.

<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/72519/AnnalesC321Kyha.pdf?sequence=1&wed=y> .

Larja, Liisa, ja Juho Peltonen. "Työvoiman saatavuus, työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat vuonna 2022 Työvoimatiekartat -hankkeen loppuraportti". TEM Analyysijä 113/2023. Viitattu 3. helmikuuta 2025.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164550/Ty%C3%B6voimatiekartat_hankkeen%20loppuraportti_tarkistettu.pdf .

Lauronen, Tina. "Millä hinnalla? Kansainväliset korkeakouluopiskelijat Suomessa". Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr, tammikuuta 2025. <https://syl.fi/app/uploads/2025/02/Milla-hinnalla-1.pdf> .

Lähdesmäki, Merja, Timo Suutari, ja Tytti Steel. "Maahanmuuttajataustaisten työllistyminen maaseudun pk- yrityksiin". Teoksessa Yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävä työelämä: Tasa-arvoa tutkimassa ja toteuttamassa. Hanken School of Economics Research Reports, 2020.

<https://harisportal.hanken.fi/en/publications/yhteiskunnallisesti-ja-taloudellisesti-kest%C3%A4v%C3%A4-ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4-tasa-arvo> .

Mathies, Charles, ja Hannu Karhunen. "Do They Stay or Go? Analysis of International Students in Finland". Globalisation, Societies and Education 19, nro 3 (27. toukokuuta 2021): 298–310.

<https://doi.org/10.1080/14767724.2020.1816926> .

MDI. "Alueellistamisen strategian valmistelun tietopohja - Itä-Suomen alue". Valtiovarainministeriö, 2020.

<https://vm.fi/documents/10623/16264889/Alueellistamisen+strategian+tietopohja,+It%C3%A4-Suomi/f35b6ebe-ee09-17eb-fa49-c380b77b8c4c/Alueellistamisen+strategian+tietopohja,+It%C3%A4-Suomi.pdf> .

Perez-Encinas, Adriana, Jesus Rodriguez-Pomeda, ja Hans De Wit. "Factors Influencing Student Mobility: A Comparative European Study". Studies in Higher Education 46, nro 12 (2. joulukuuta 2021): 2528–41. <https://doi.org/10.1080/03075079.2020.1725873> .

Pohjoisen Suomen ohjelma. Valtioneuvoston julkaisuja 2025:13. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-533-7>

Poschke, Markus. "Who Becomes an Entrepreneur? Labor Market Prospects and Occupational Choice". Journal of Economic Dynamics and Control 37, nro 3 (maaliskuu 2013): 693–710.

<https://doi.org/10.1016/j.jedc.2012.11.003> .

Rannanpää, Sari, Samuli Manu, Henrika Ruokonen, Rasmus Aro, Janne Sinerma, Jukka Teräs, ja Eeva Turunen. "Monipaikkaisuus, paikkariippumattomuus ja maaseudun tietotalous (MATTI)". MDI

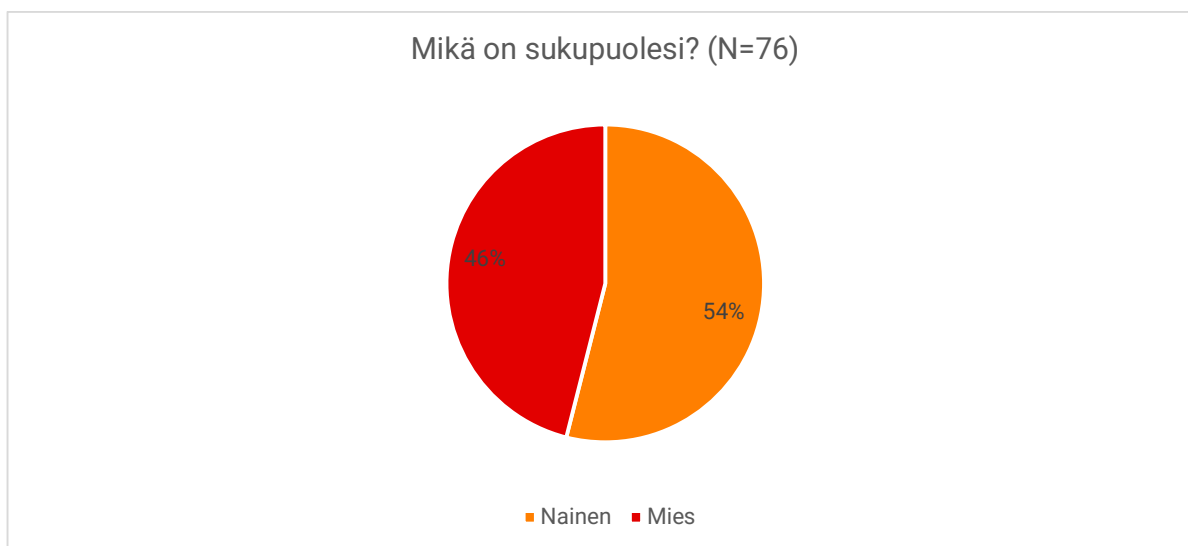
Public Oy, 20. tammikuuta 2023. <https://www.mdi.fi/wp-content/uploads/2023/01/Loppuraportti-MATTI-Monipaikkainen-ja-paikkariippumaton-tietotyö-maaseudulla-MDI-2023.pdf> .

Rannanpää, Sari, Samuli Manu, Kirsi Siltanen, ja Emilia Kangas. "Naisten tietotyö maaseudulla. Vastassa rakenteet ja asenteet". MDI Policy Brief. MDI Public Oy, 2022. <https://www.mdi.fi/wp-content/uploads/2022/06/MDI-Policy-Brief-2022-1-Naisten-tietotyö%CC%88-maaseudulla.pdf> .

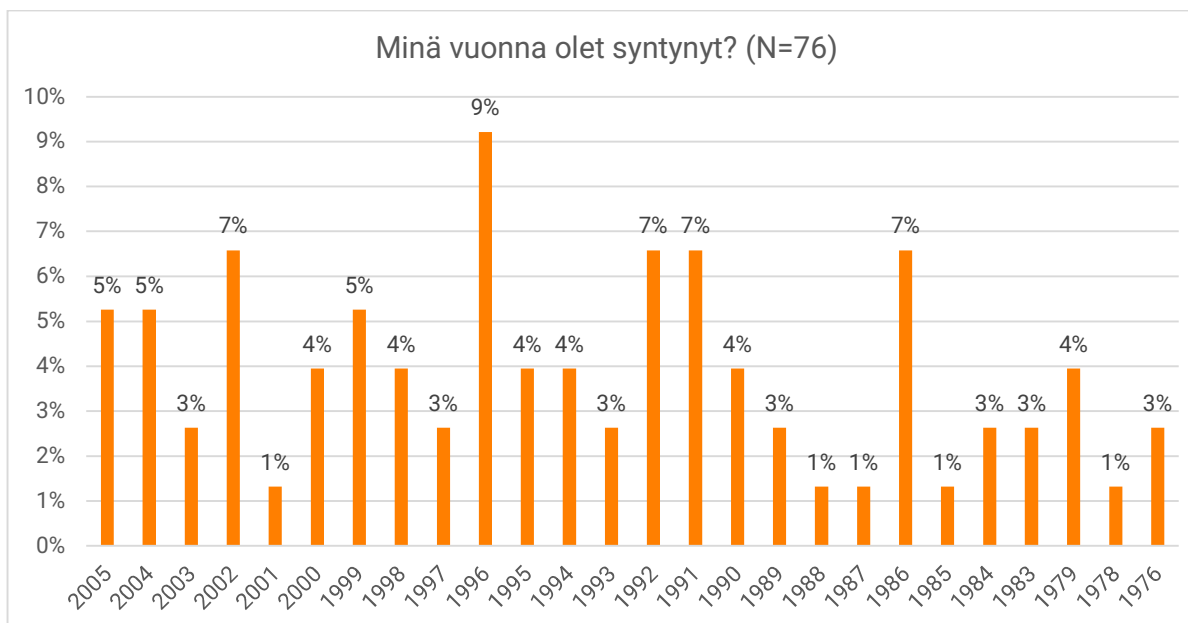
9. Liitteet

Opiskelijakyselyn taustatietoja

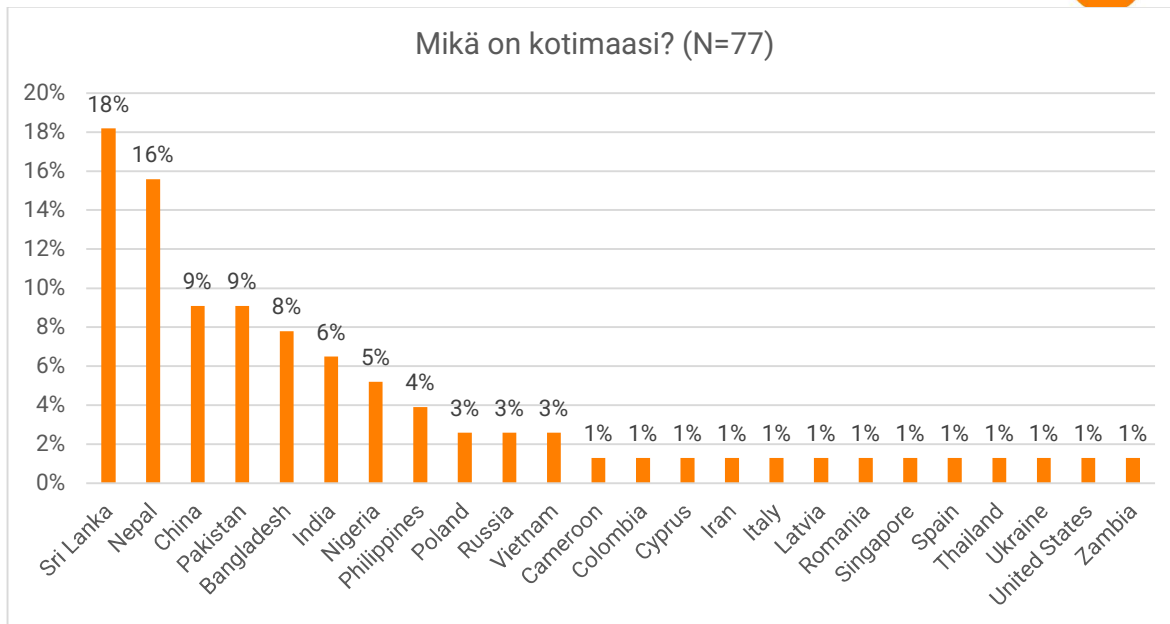
Kuva 14. Mikä on sukupuolesi?

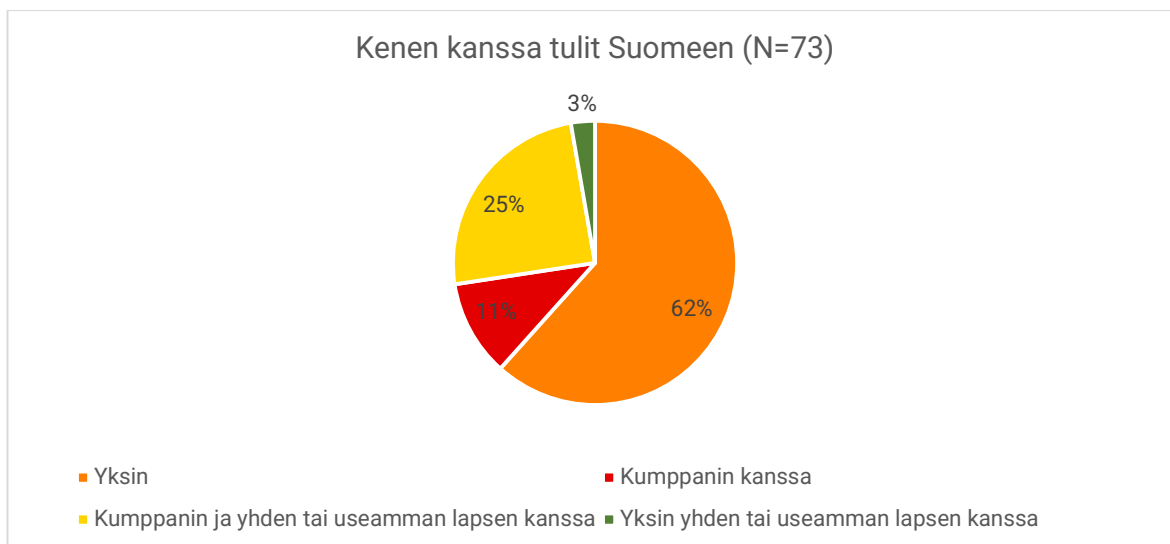
Kuva 15. Minä vuonna olet syntynyt?

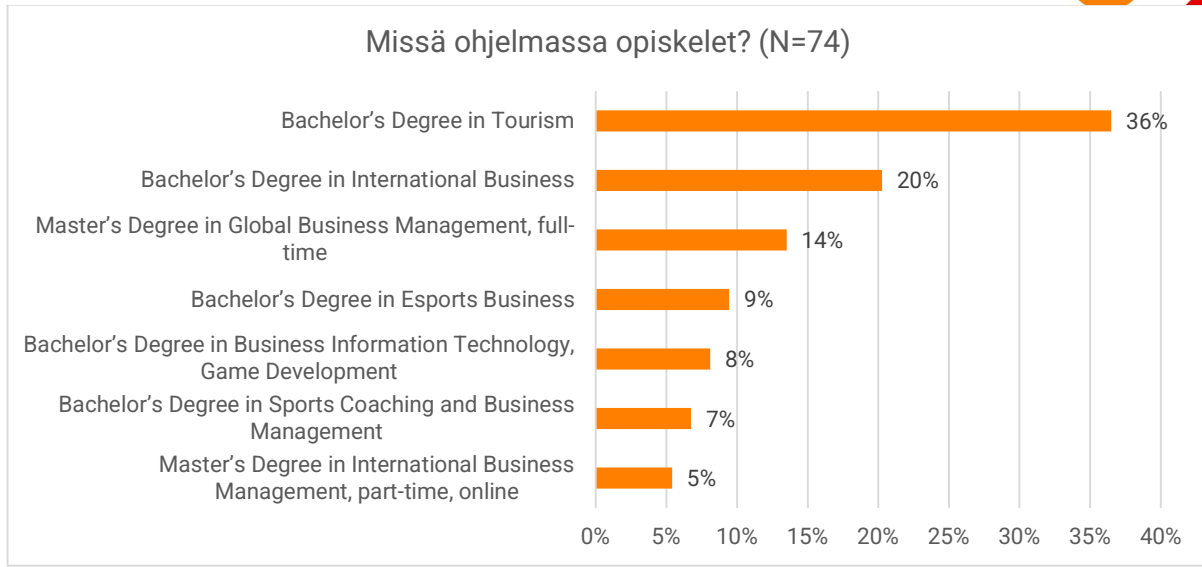
Kuva 16. Mikä on kotimaasi?

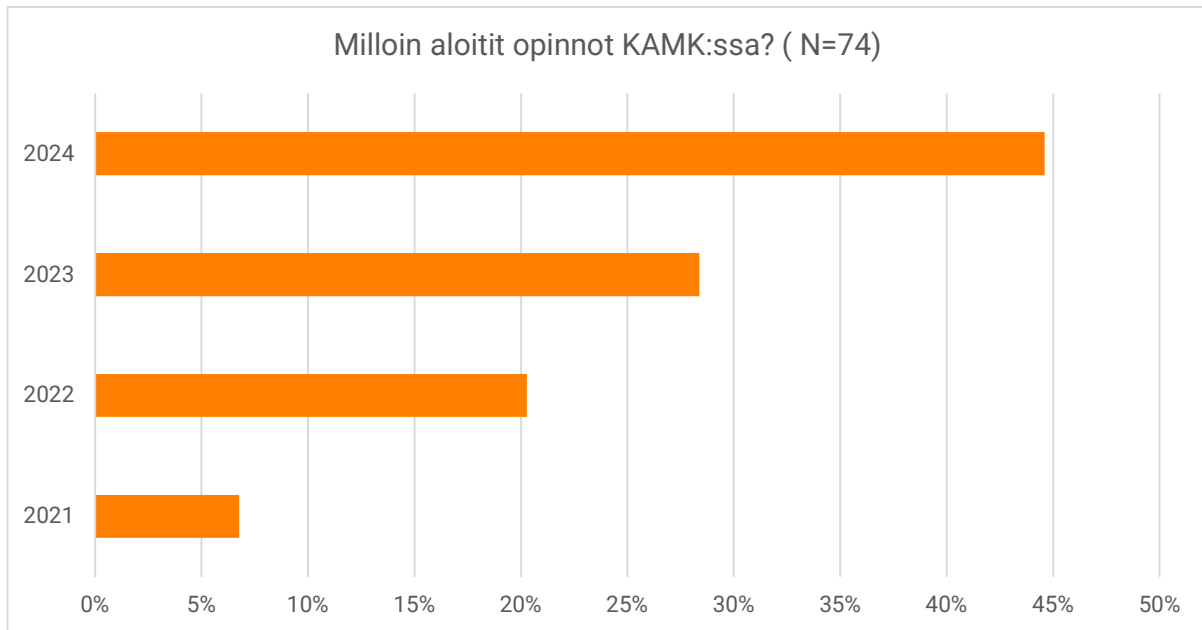
Kuva 17. Kenen kanssa tulit Suomeen

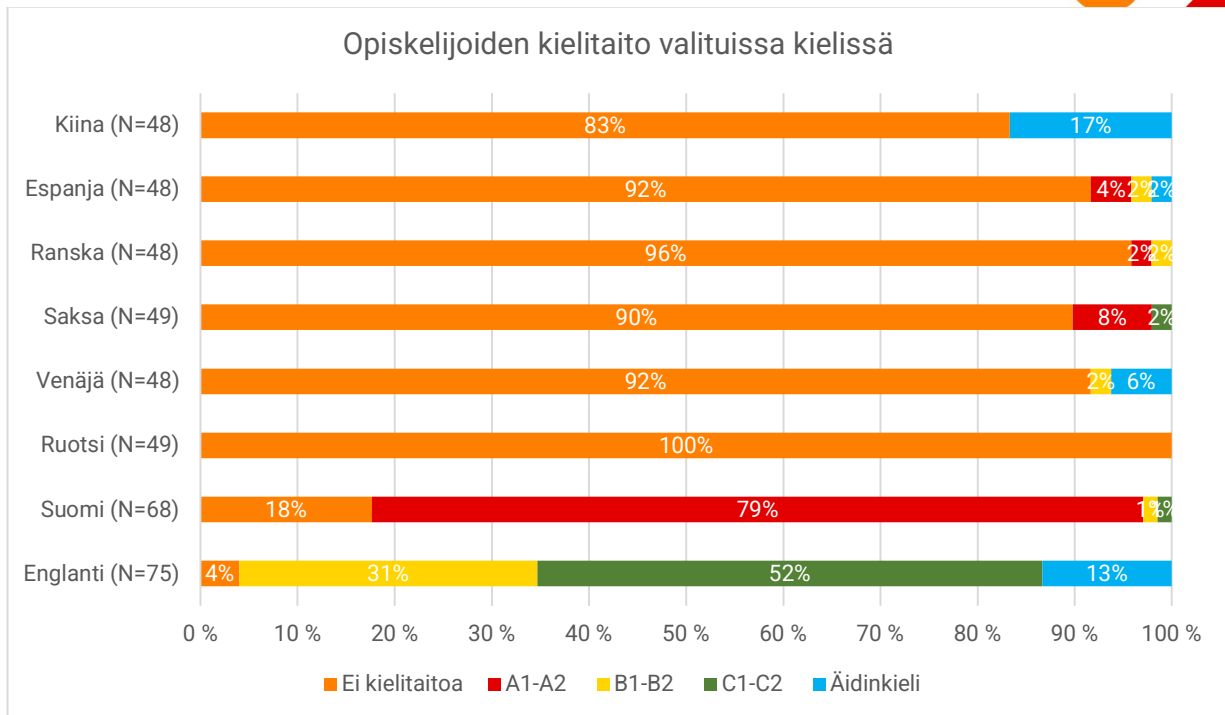
Kuva 18. Missä ohjelmassa opiskelet?

Kuva 19. Milloin aloitit opinnot KAMK:ssa?

Kuva 20. Opiskelijoiden kielitaito valituissa kielissä

Opiskelijoiden muu kielitaito:

Italian (Mother tongue) and Serbian (Mother tongue)

Bangla (Mother Tongue)

Urdu

Ukrainian - Mother tongue

Vietnamese (mother tongue)

Nepali mother tongue

Polish (native)

Persian, Turkish

Greek - Mother Language

Sinhala as the mother tongue

Bangla – mother tongue

Urdu, Hindi, Punjabi native languages

Sinhala

Thai, Japanese

Polish - mother tongue

Norwegian A1

Bengali, Hindi

Italian - C2

Sinhala - Mother tongue

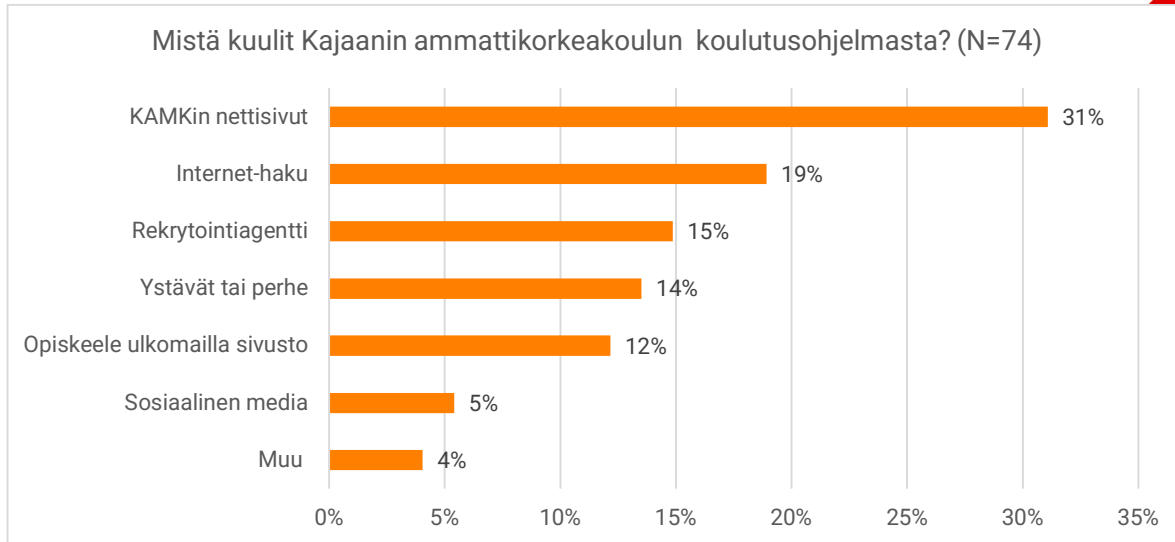
Filipino - Mother Tongue

Nepali (Mother tongue), Hindi (B1-B2)

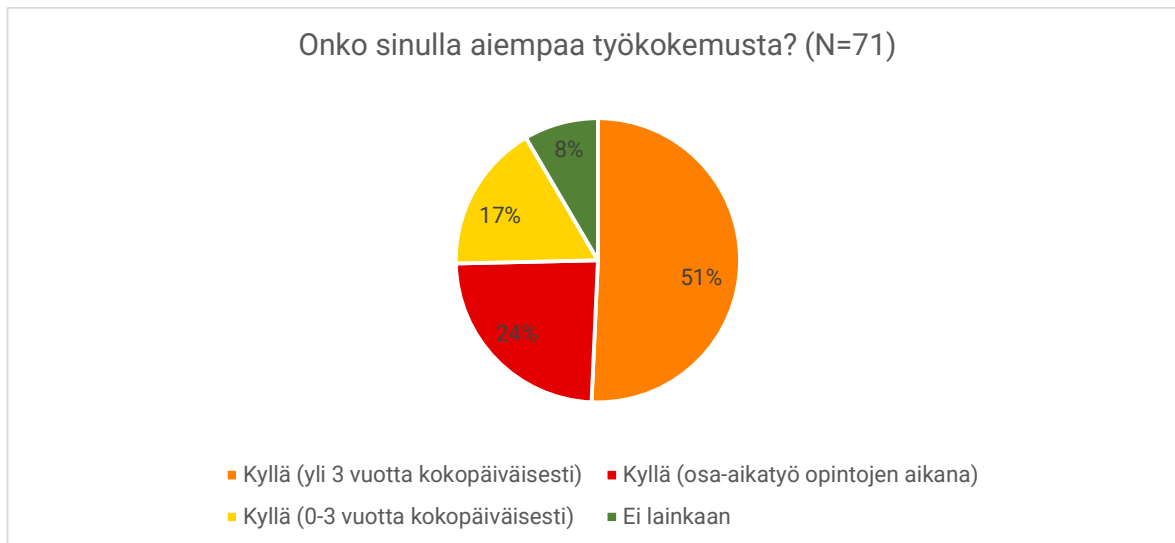
Cantonese

Nepali

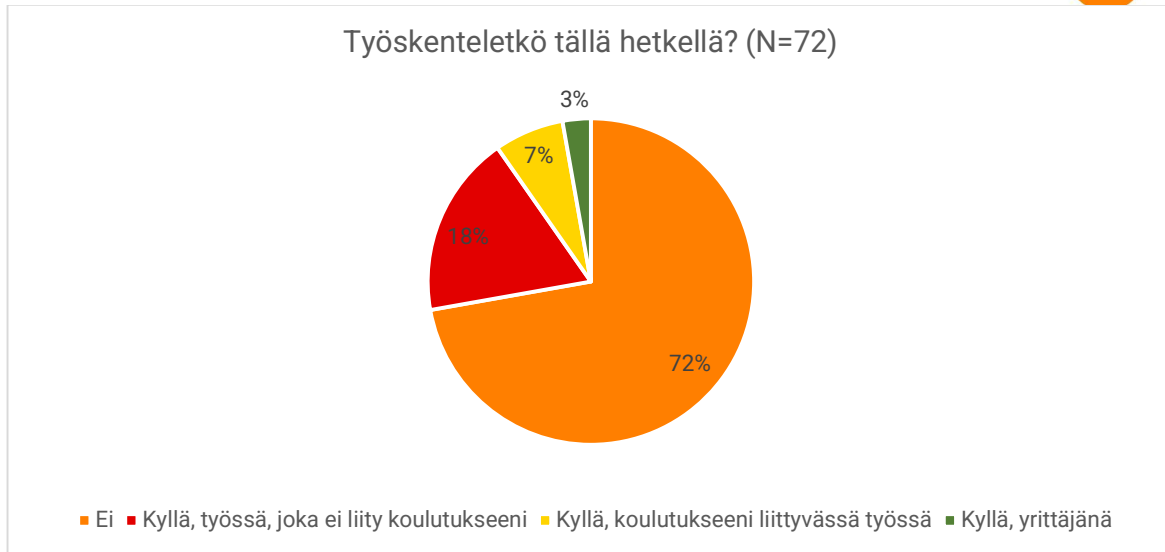
Kuva 21. Mistä kuult Kajaanin ammattikorkeakoulun koulutusohjelmasta?

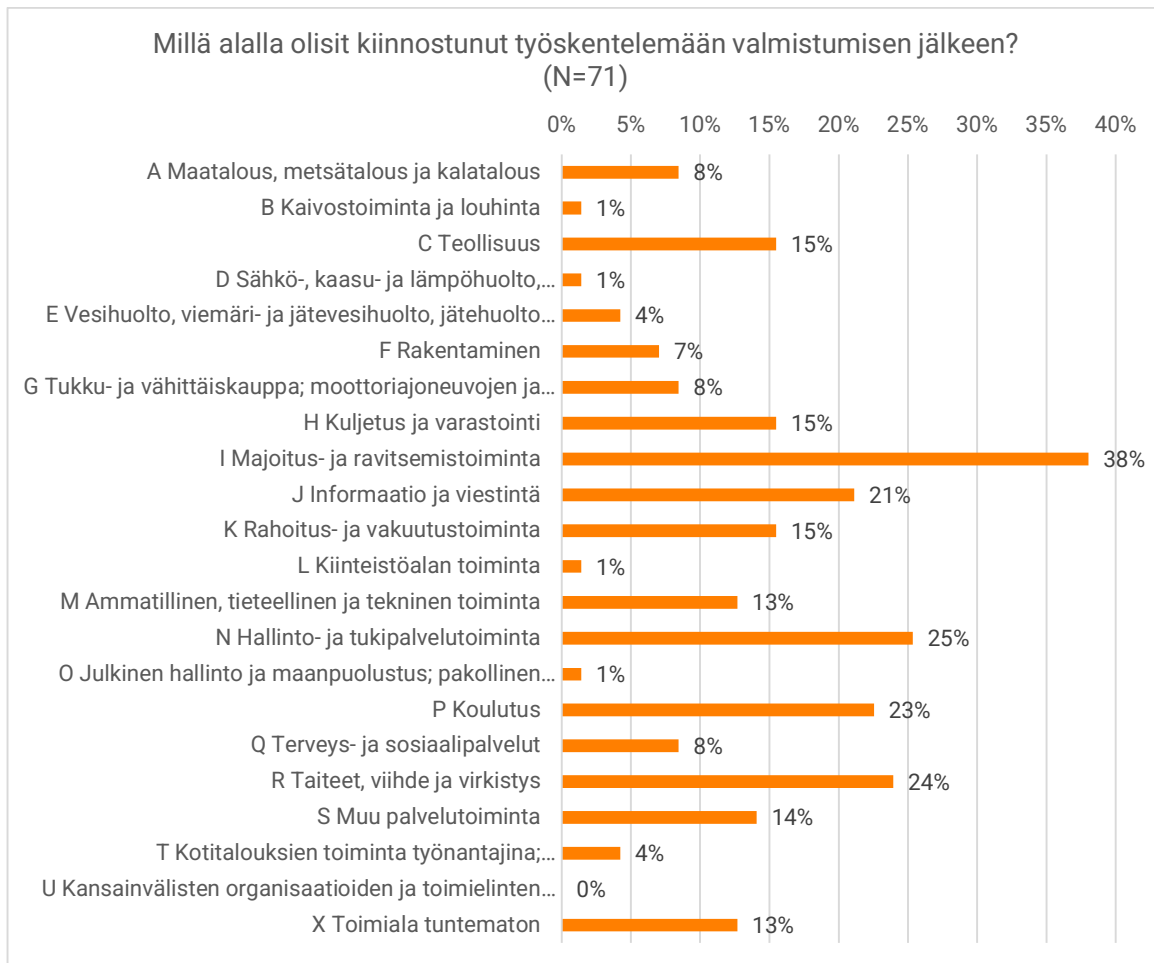
Kuva 22. Onko sinulla aiempaa työkokemusta?

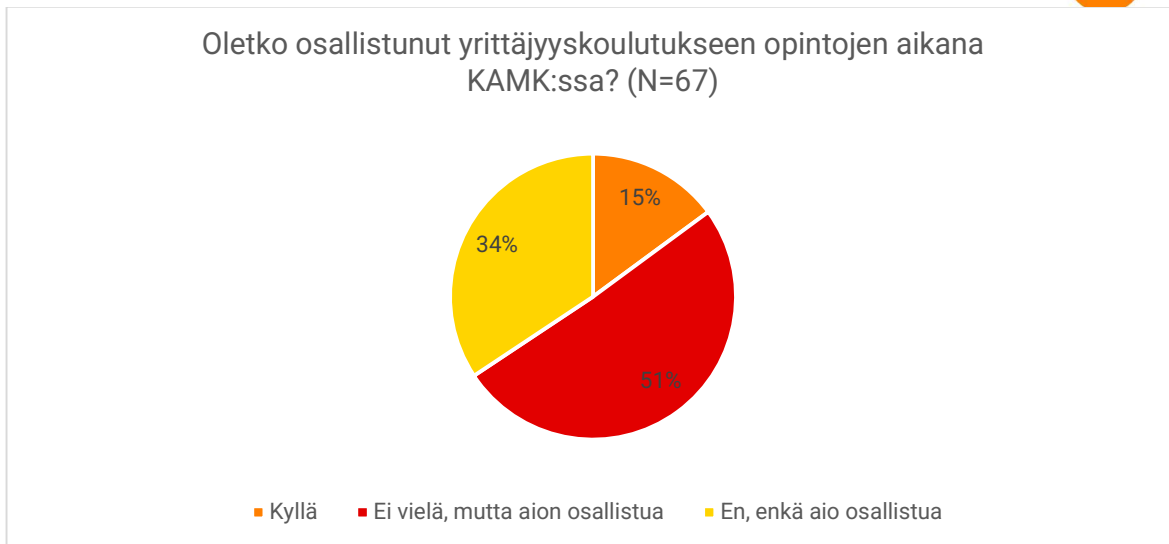
Kuva 23. Työskenteletkö tällä hetkeillä?

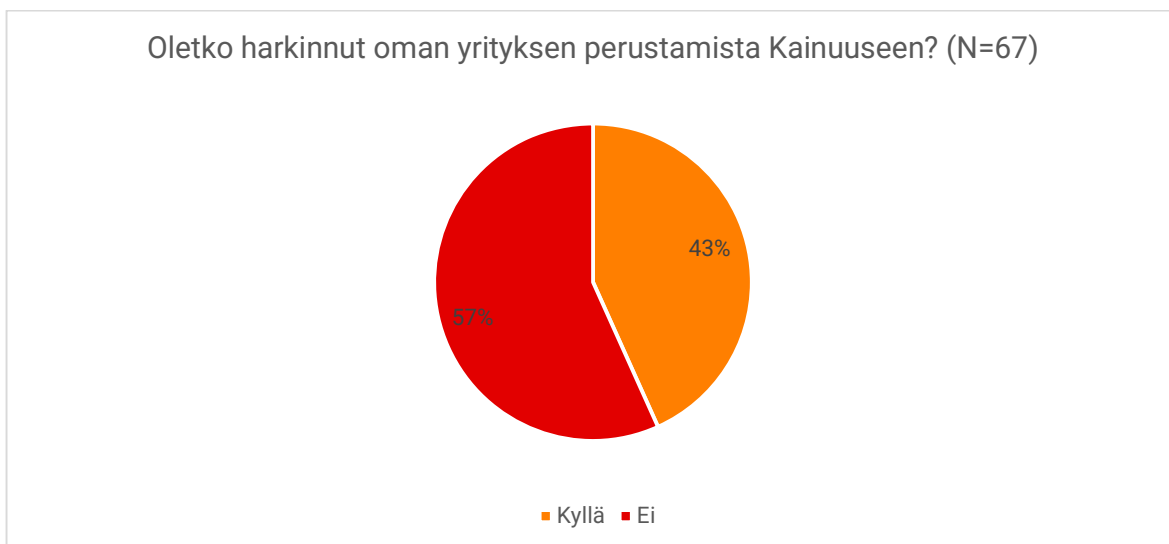
Kuva 24. Millä alalla olisit kiinnostunut työskentelemään valmistumisen jälkeen?

Kuva 25. Oletko osallistunut yrittäjyyskoulutukseen opintojen aikana KAMK:ssa?

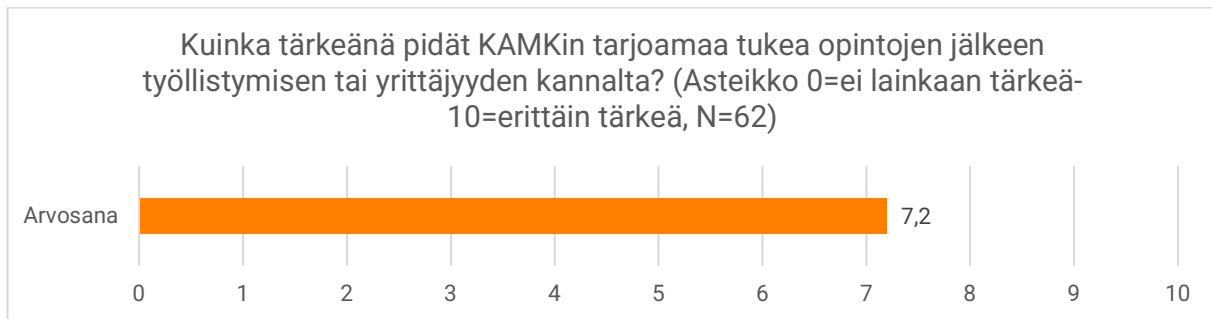
Kuva 26. Oletko harkinnut oman yrityksen perustamista Kainuuseen?

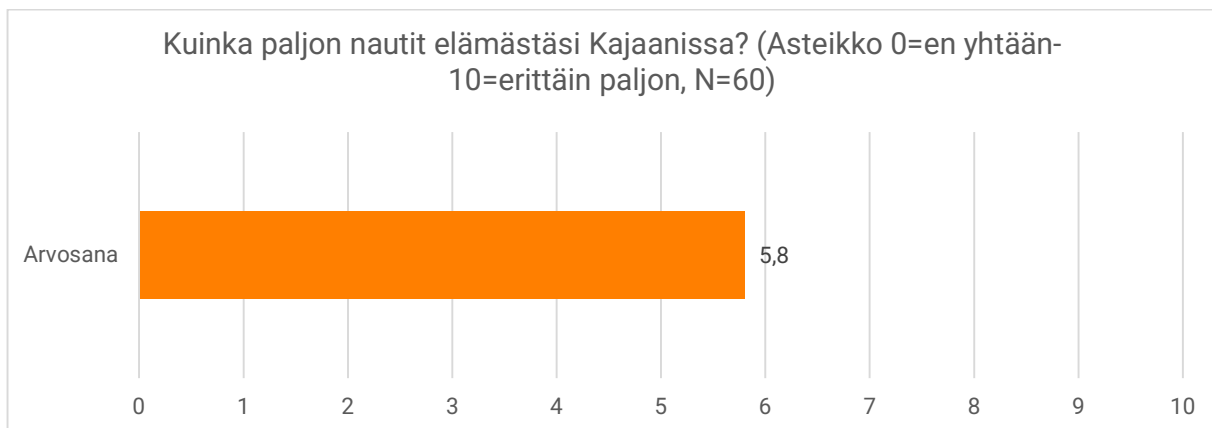
Kuva 27. Oletko saanut opintojen aikana riittävästi tietoa suomalaisesta työelämästä ja erityisesti Kajaanin yrityksistä?

Kuva 28. Kuinka tärkeänä pidät KAMKin tarjoamaa tukea opintojen jälkeen työllistymisen tai yrittäjyyden kannalta?

Kuva 29. Kuinka paljon nautit elämästäsi Kajaanissa?

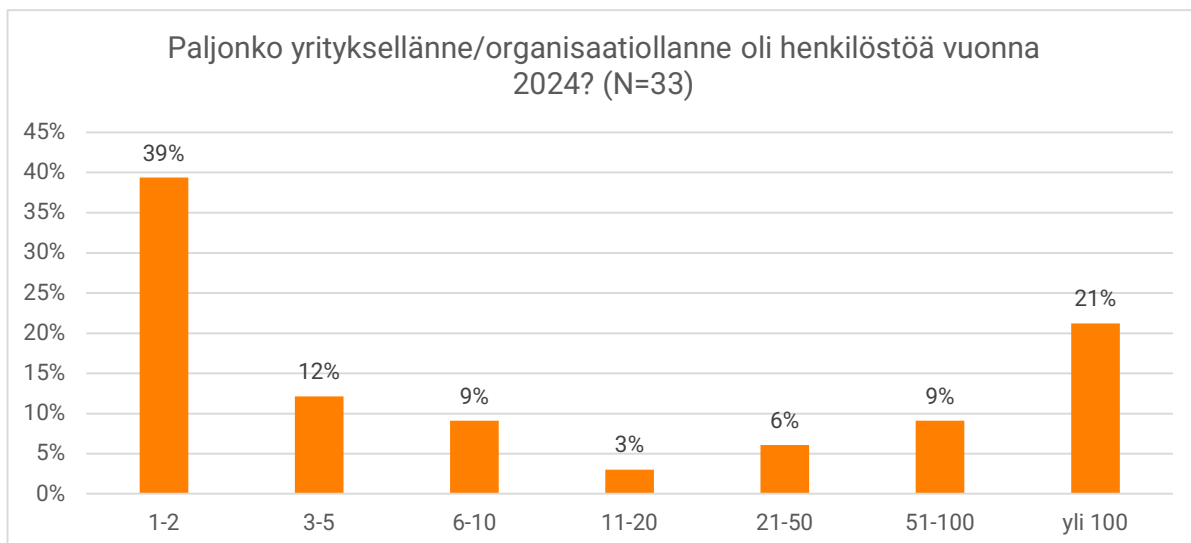

Yrittäjäkyselyn taustatietoja

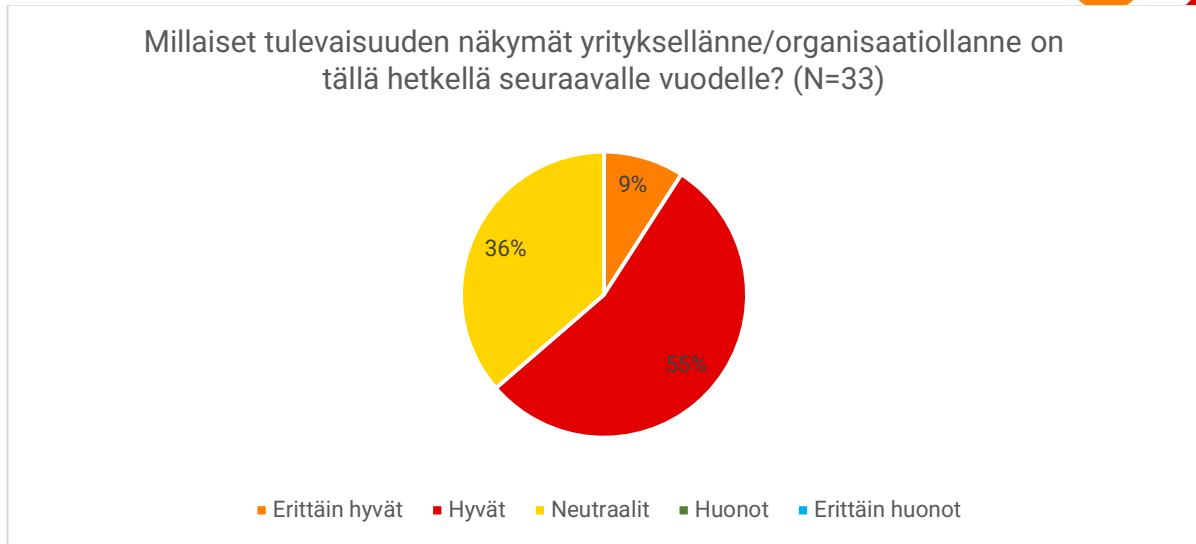
Kuva 30. Millä toimialalla yrityksenne/organisaationne toimii

Kuva 31. Paljonko yrityksellänne/organisaatiollanne oli henkilöstöä vuonna 2024?

Kuva 32. Millaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne/organisaatiollanne on tällä hetkellä seuraavalle vuodelle?

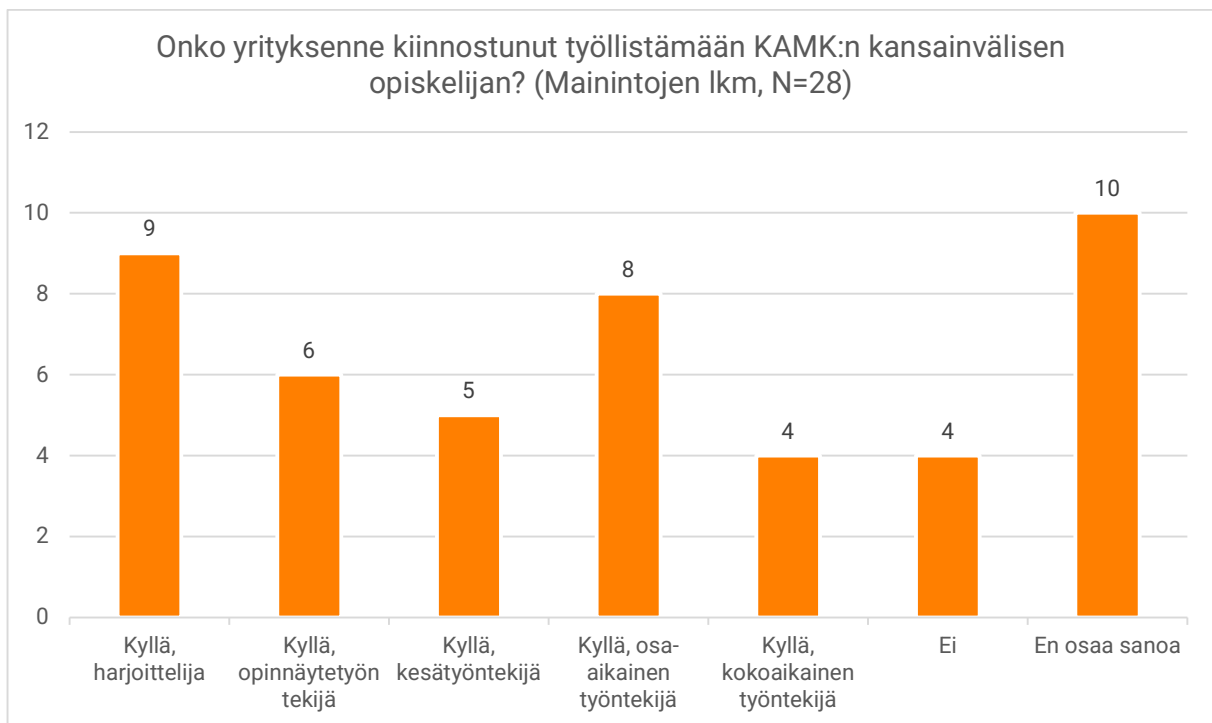
Kuva 33. Onko yrityksellänne edessä sukupolvenvaihdos?

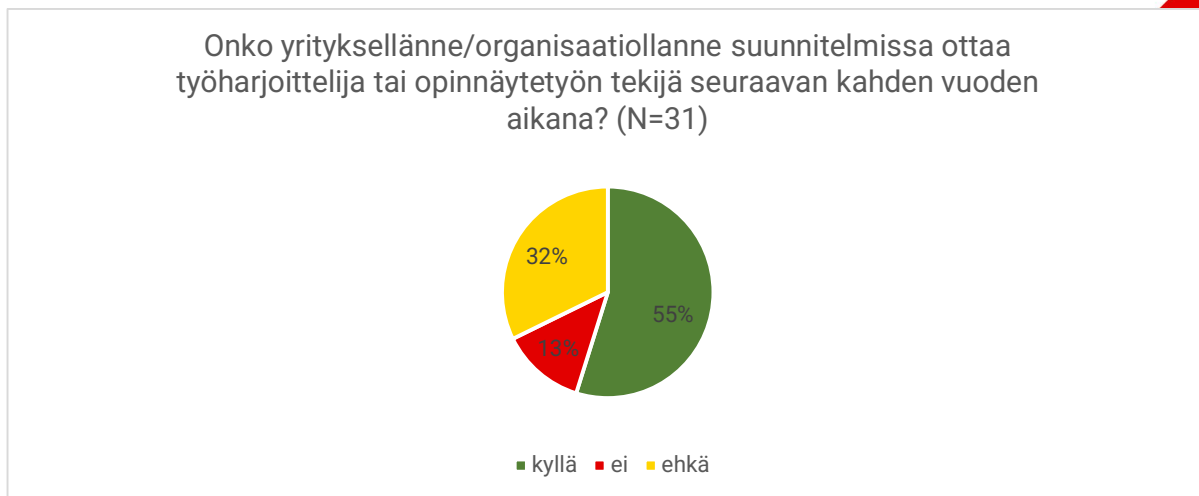
Kuva 34. Onko yrityksellänne/organisaatiollanne suunnitelmissa palkata uusia työntekijöitä seuraavan kahden vuoden aikana?

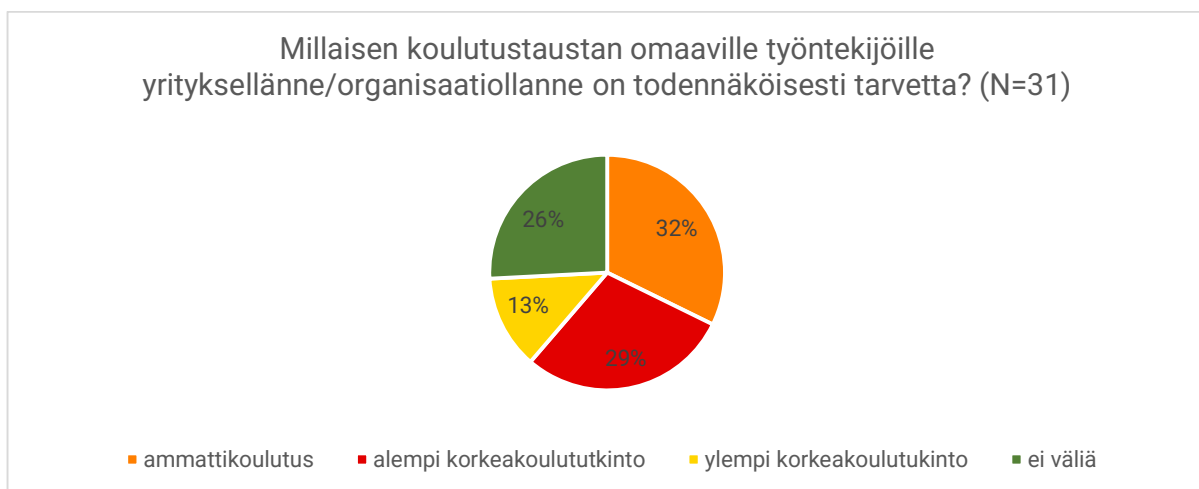
Kuva 35. Onko yrityksenne kiinnostunut työllistämään KAMK:n kansainvälisen opiskelijan?

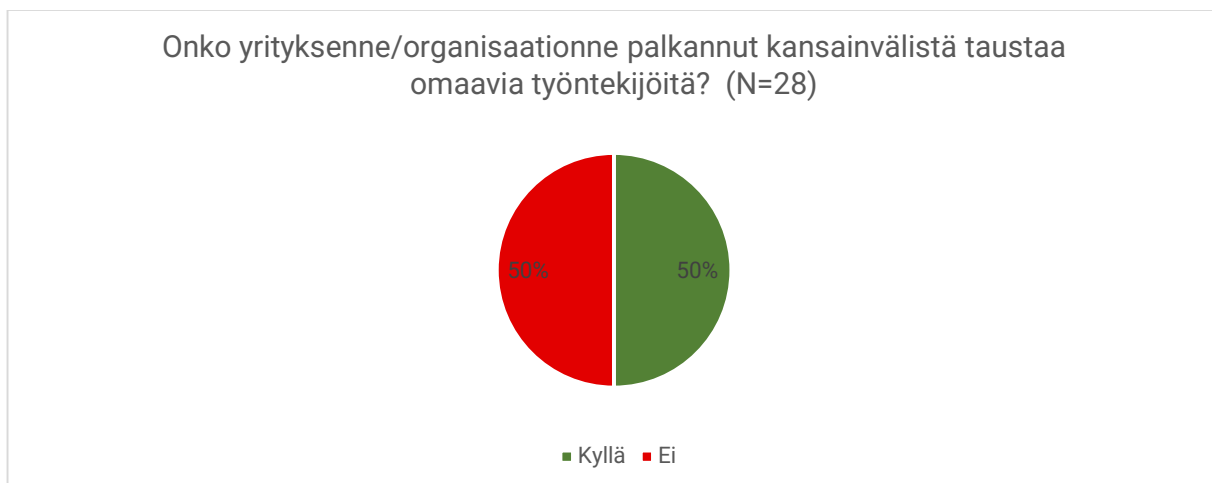
Kuva 36. Onko yrityksellänne/organisaatiollanne suunnitelmissa ottaa työharjoittelija tai opinnäytetyön tekijä seuraavan kahden vuoden aikana?

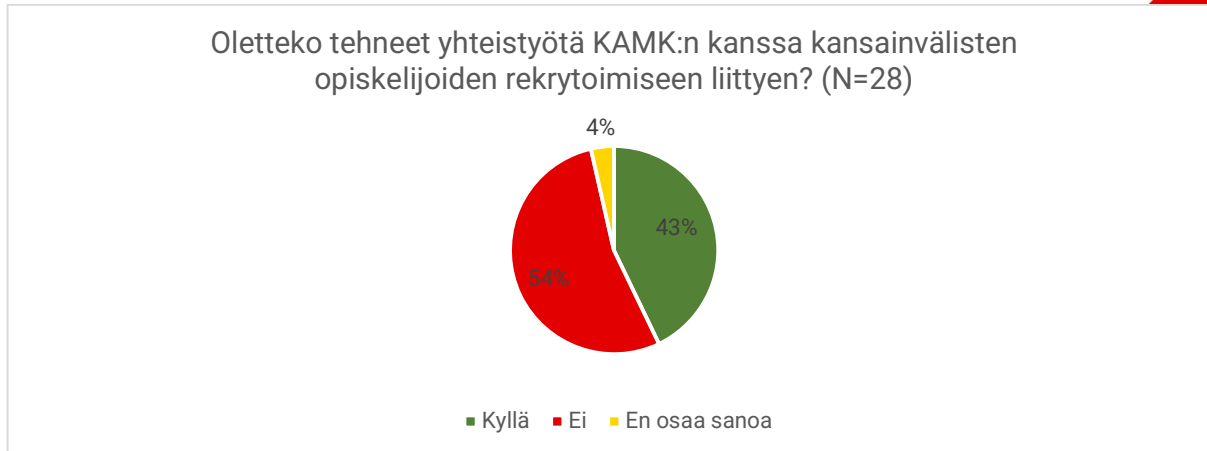
Kuva 37. Millaisen koulutustaustan omaaville työntekijöille yrityksellänne/organisaatiollanne on todennäköisesti tarvetta?

Kuva 38. Onko yrityksenne/organisaationne palkannut kansainvälistä taustaa omaavia työntekijöitä?

Kuva 39. Oletteko tehneet yhteistyötä KAMK:n kanssa kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoimiseen liittyen?

Kuva 40. Oletko saanut KAMK:lta tarpeeksi tietoa heidän kansainvälisistä opinto-ohjelmistaan ja yhteistyömahdollisuuksista?

